

Grey Scale #13

DANES-PICTA .COM

A 1 2 3 4 5 6 M 8 9 10 11 12 13 14 15 B 17 18 19

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO
im. generała broni K. Świerczewskiego

ODDZIAŁ WOJSK RAKIETOWYCH I ARTYLERII

TAJNE

Egz. Nr 1

Tylko dla wykładowców

HM/184

plk dypl. mgr S. PATAJ
pplk dypl. J. NAROJCZYK

ĆWICZENIE KATEDRALNE Nr 124 i 127

**Temat: ORGANIZACJA DZIAŁAŃ ARTYLERII
W NATARCIU PUŁKU ZMECHANIZOWANEGO
W WARUNKACH NIE STOSOWANIA BMAR**

(Opracowanie metodyczne)

023227

29227

WARSZAWA

CZERWIEC

1968

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO
im. generała broni K. Świerczewskiego

ODDZIAŁ WOJSK RAKIETOWYCH I ARTYLERII

TAJNE

Egz. Nr 1

Tylko dla wykładowców

44/184

plk dypl. mgr S. PATAJ
ppłk dypl. J. NAROJCZYK

ĆWICZENIE KATEDRALNE Nr 124 i 127

**Temat: ORGANIZACJA DZIAŁAŃ ARTYLERII
W NATARCIU PUŁKU ZMECHANIZOWANEGO
W WARUNKACH NIE STOSOWANIA BMAR**

(Opracowanie metodyczne)

0232-27

29227

WARSZAWA

CZERWIEC

1968

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO

im. gen. broni K. Świerczewskiego

ODDZIAŁ WOJSK RAKIETOWYCH I ARTYLERII
KATEDRA TAKTYKI WOJSK RAKIETOWYCH I ARTYLERII

"ZATWIERDZAM"

SZEF KATEDRY TAKTYKI WRIAR

płk prof. Józef STACHOWSKI

EGZ. NR 1...1.

Egz. nr 1...1.

Archiw. p. 12357

Rok szkolny 1967/68

Tylko dla wykładowców

OPRACOWANIE METODYCZNE

Ćwiczenie Katedralne nr 124

"ORGANIZACJA DZIAŁAŃ ARTYLERII W NATARCIU PUŁKU
ZMECHANIZOWANEGO W WARUNKACH NIE STOSOWANIA BMAR".

Zajęcie nr 1.

"OPRACOWANIE PROPOZYCJI UŻYCIA ARTYLERII PUŁKU"

ARCHIWUM
BIBLIOTEKI SZKOLENIA DEJ
AKADEMII SZTABU GENERALNEGO
im. gen. broni K. Świerczewskiego

12357

WARSZAWA-REMBERTÓW

LUTY

1968 r.

I. TEMAT: Opracowanie propozycji użycia artylerii pułku.

II. C E L: Nauczyć słuchaczy przeprowadzenia analizy zadania i oceny położenia dla zorganizowania działań artylerii pułku oraz opracowanie i złożenie propozycji użycia artylerii.

III. CZAS : 6 godzin szkolnych /270 minut/

IV. ^{FORMA} METODA: Zajęcie grupowe w sali.

V. ZAGADNIENIA SZKOLENIOWE I PODZIAŁ CZASU:

1. Sprawdzenie przygotowania się słuchaczy	15'
2. Analiza zadania	60'
3. Kalkulacja czasu osobistego	15'
4. Organizacja rekonesansu rejonu rozwinięcia artylerii	20'
5. Ocena położenia	100'

w tym: - ocena npla

- ocena sił własnych

- ocena terenu

- zabezpieczenie materiałowo-techniczne

- kalkulacja czasu ogólnego.

6. Opracowanie propozycji	55'
7. Omówienie zajęcia	5'

R a z e m 270'

VI. WSKAZÓWKI ORGANIZACYJNO-METODYCZNE:

Na 2-3 dni przed planowanymi zajęciami wydać słuchaczom założenie wraz z mapami oraz udzielić słuchaczom konsultacji z zakresu danych techniczno-taktycznych poszczególnych rodzajów wozów bojowych, środków przeciw pancernych i rodzaju sprzętu artyleryjskiego w armii NRF. Ponadto na konsultacji tej podać najnowsze zasady prowadzenia działań obronnych przez pododdziały i oddziały wojsk NRF.

Proponowane zagadnienia do omówienia na konsultacji:

1. Dane techniczno-taktyczne sprzętu artyleryjskiego armii NRF:

Lp.	Dane techn-takt.	m.120 mm	hb.155mm M-109	hb.203,2mm M-110.	armata 175 m M-107
1.	Donośność w m.	6400	18100	18.000	32000/40000
2.	Szybkostrzelność w jednej min.	18	4	2	2
3.	Rodzaje amunicji	OF,D.Ośw.	OF,D.Ch,A Ośw.	A.F.	A.F.OF.
4.	Ilość am.przy sprzęcie		56		
5.	Waga granatu OF w kg	15,6	41	90,72	77
6.	Poziomy kąt ostrz.	+ 360°	360°	60°	60°
7.	Pion.kąt ostrzel.	+45-80°	-5 -175°	-5 -60°	-5 - +65°
8.	Rodzaj podwozia	transp. M-113	transp. M-113	cz.śr.T95	cz.śr.T 95
9.	Czas rozwinięcia bat.	do 2 min.	do 2 min	do 3 min.	do 2 min.
10.	Czas zwinięcia bat.	1 - 2min	1-2 min	1-2 min	1-2 min.
11.	Ilość obsługi		5	8	6

Uwaga: wykorzystać tablice sprzętu artyleryjskiego nr nr: 33, 36 i 39.

2. Dane techniczno taktyczne środków ppanc:

Lp.	Dane tech.-takt.	Pancernowica "Pancerfaust"	Pancerzownica Karol Gustaw	90 mm dz. WIDDER	20 dz. na transporterze	Czołg śr. Leopard.	PPK Cobra	PPK SS-11
1.	Donośność min.w m.	0	0	0	0	0	400	500
2.	Donośność ^{skutecz.} ~~o-koszt.~~ /maks./	200	500	1500	1200	2000	1600	3500
3.	Zdolność przebicia pancerza w mm.	300	350	350	20	230	500	600

3. Charakterystyka wozów bojowych armii NRF.

lp.	Wyszczególnienie	Transp. opanc. HS - 30	Transp. opanc. M - 113	Działo WIDDER	Czołg śr. Leopard	Czołg śr. T-95.
1.	Grubość pancerza wieży w mm:					
	- przód	-	-		do 200	do 200
	- boki	-	-		do 150	do 150
	- tył	-	-		do 150	do 150
2.	Grubość pancerza kadłuba w mm:					
	- przód	35	45		110	110
	- boki	20	32		76	76
	- tył	20	32		76	76.
3.	Kąty nachylenia płyt pancernych w stosunku do poziomu w stopniach:					
	- przód wieży	-	-	?	15 - 30	?
	- przód kadłuba	35	45	?	25 - 40	?
	- boki wieży	-	-	?	04.60	?
	- boki kadłuba	20	90	?	?	?
4.	Uzbrojenie	dz.20mm	m.120mm hb.155mm	dz 90mm	a.105mm 2 km.	hb.203,2 a 175 m
5.	Wymiary : w mm:					
	- długość	5100	4800	?	6700	?
	- szerokość	2500	2700	?	3200	?
	- wysokość	1900	2200	?	2400	2100-2700
6.	Prędkość marszowa maks. w km/godz.	65	65	?	65	?

4. Zestawienie środków ppanc w BZ NRF:

Lp.	Rodzaj śr.ppanc	drużyna	pluton	kompania	b p z	BZ
1.	Lekka pancierzownica	1	4	17	94	577
2.	Pancierzownica KG	-	2	6	18	58
3.	Działa 20 mm ppanc	1	5	17	68	182
4.	90 mm dz WIDDER	-	-	-	10	38
5.	Wyrz.poc. COBRA	-	-	-	6	18
6.	Wyrz.poc. SS-11	-	-	-	-	5
7.	Cz. lekkie	-	-	-	-	5
8.	Cz. średni	-	-	-	-	54
Razem		2	10	33	168	692

5. Zasady organizacji obrony przez BZ NRF

a/ pluton piechoty organizuje plutonowy punkt oporu z zasady organicznymi siłami i środkami, w sposób spieszony. Jego transporterzy opancerzone występują jako grupa wsparcia ogniowego zajmując rejon w odległości 300-400 m od plutonowego punktu oporu. Transporterzy opancerzone rozmieszczają się w ukryciach terenowych i przygotowuje się dla nich 2-3 stanowisk ogniowych, które zajmują na okres wykonania zadania /wsparcia plutonu/. Występują one z zasady całością, a niekiedy parami, lub nawet pojedynczo.

Obronę przeciwpancerną organizują w oparciu o pancierzownice, działa 20 mm na transporterach oraz granaty przeciwpancerne nasadkowe o skutecznej donośności do 100 m.

b/ Kompania piechoty organizuje 3 plutonowe punkty oporu oraz punkt dowodzenia dowódcy kompanii z zasady przy wykorzystaniu organicznych środków.

Jeżeli kompania broni się na ważnym kierunku zagrożenia pancernego może być wzmocniona siłami do plutonu czołgów, bądź częścią środków ppanc /do plutonu/ z kompanii ppanc bpz.

c/ batalion piechoty zmotoryzowanej organizuje obronę ppanc z zasady w oparciu o siły i środki organiczne.

Może jednak być czasami wzmocniony siłami do kompanii czołgów, lub całością sił kompanii przeciwpancernej BZ.

W wypadku wzmocnienia kompanią czołgów rozdziela się ją z zasady do kompanii w całości lub części sił.

Część jej sił może być użyta dla tworzenia zasadzek w rejonie obrony batalionu oraz do zamknięcia luk między kompaniami i sąsiednimi batalionami.

Organiczna kompania ^{przeciwna} przeciwpancerna może być rozdzielona plutonami dział WIDDER do poszczególnych kompanii, bądź do organizacji zasadzek, zamknięcia luk itp., natomiast pluton COBRA rozmieszczony jest poza naturalnymi osłonami /nasyp toru kolejowego itp/ lub też może stanowić rodzaj odwodu przeciwpancernego bpz.

d/ Brygada zmechanizowana armii NRF z zasady utrzymuje batalion czołgów w drugim rzucie lub ^{odwodzie} odwrotnie do wykonywania zwrotów zaczepnych. Z kompanii ppanc brygady tworzy się odwód ppanc służący głównie dla zlokalizowania rejonu włamania przez związanie zasadniczych sił przeciwnika od czoła i stworzenia dogodnych warunków do uderzenia batalionem czołgów w skrzydło sił znajdujących się w rejonie włamania.

VII. PRZEBIEG ZAJĘCIA:

1. Sprawdzenie przygotowania się słuchaczy do zajęć ..... 15'

Sprawdzian pisemny na temat "Charakterystyka ilościowa i jakościowa środków ppanc BZ NRF typu artyleryjskiego i ogólne zasady organizacji obrony ppanc w BZ."

2. Analiza zadania..... 60'

Uwaga metodyczna wywołać kolejno 2-3 słuchaczy w celu sformułowania wniosków z analizy zadania. Poprzez dyskusję i własnym podsumowaniem uzupełnić je, aby w rezultacie powstała ramowa decyzja w zakresie użycia artylerii pułku. Ważniejsze wnioski polecić słuchaczom uzasadnić.

Proponowane wnioski z analizy zadania:

1. Możliwie najwcześniej nawiązać łączność z szefem artylerii 5 pz oraz z dowódcą 2/5 pz dla uzyskania danych o nieprzyjacielu; ugrupowaniu obronnym 5 pz w pasie działania pułku oraz o możliwości osłony i ubezpieczenia rozwinięcia artylerii 20 pz siłami i środkami 5 pz i 2/5 pz; a w razie konieczności organizować własne ubezpieczenie;

2. Do zmroku dnia dzisiejszego rozpoznać rejony stanowisk ogniowych artylerii; zapoznać się z systemem rozpoznania

npla na kierunku obrony 2/5 pz i nałożyć na istniejący system rozpoznania własne rozpoznanie;

3. W toku nocy przegrupować artylerię w rejon stanowisk ogniowych na podstawach wyjściowych do natarcia 20 pz i osiągnąć gotowość ogniową do 5.30 /30' na sprawdzenie i meldowanie do dywizji/;

4. Dla zabezpieczenia przegrupowania artylerii prosić dowódcę pułku o wysłanie OZR na marszrutę w celu jej rozpoznania i przygotowania; oraz rozstawić do zmroku dnia dzisiejszego regulację ruchu siłami baterii dowodzenia 7 pa;

5. Dla wykonania zadania przez pułk należy w ogniowym przygotowaniu natarcia uzyskać 100 % gęstość obezwładnienia tych sił żywych i środków ogniowych, które mogą oddziaływać na nasze wojska w momencie ataku.

/obrona organizowana przez okres ponad 12 godzin/.

Atak wesprzeć kolejnymi ześrodkowaniami ognia częścią sił artylerii, przy jednoczesnym obezwładnieniu elementów ugrupowania bojowego batalionu pierwszorzutowego nieobezwładnianych w okresie ~~60 min.~~;

6. Zadania artylerii - jak założenie cz. III pkt. 2.

7. W podziale artylerii należy uwzględnić konieczność wzmocnienia dwóch pierwszorzutowych batalionów, z zachowaniem w swojej dyspozycji minimum jeden ^{dywizjon} dywizjon, oraz przewidzieć wzmocnienie batalionu drugorzutowego z chwilą jego wejścia do walki.

8. Artylerię ugrupować tak, aby wesprzeć pułk na głębokość zadania bliższego bez konieczności manewru sprzętem.

9. Przesunięcie artylerii zaplanować tak aby:

a/ Wesprzeć wejścia do walki drugiego rzutu pułku całością sił artylerii pułku;

b/ Wesprzeć wejścia do walki drugiego rzutu dywizji w miarę możliwości ~~obrona~~ ^{dywizji} dywizjonami.

10. Dowodzenie artylerią w okresie ogniowego przygotowania natarcia i wsparcia w pełni scentralizować, tworząc pułkową grupę artylerii.

Po wykonaniu przez pułk zadania bliższego dowodzenie artylerią zdecentralizować po zostawiając w swojej dyspozycji dywizjon ciężki, z zachowaniem jednak możliwości

npła na kierunku obrony 2/5 pz i nałożyć na istniejący system rozpoznania własne rozpoznanie;

3. W toku nocy przegrupować artylerię w rejon stanowisk ogniowych na podstawach wyjściowych do natarcia 20 pz i osiągnąć gotowość ogniową do 5.30 /30' na sprawdzenie i meldowanie do dywizji/;

4. Dla zabezpieczenia przegrupowania artylerii prosić dę pułku o wysłanie OZR na marszrutę w celu jej rozpoznania i przygotowania; oraz rozstawić do zmroku dnia dzisiejszego regulację ruchu siłami baterii dowodzenia 7 pa;

5. Dla wykonania zadania przez pułk należy w ogniowym przygotowaniu natarcia uzyskać 100 % gęstość obezwładnienia tych sił żywych i środków ogniowych, które mogą oddziaływać na nasze wojska w momencie ataku.

/obrona organizowana przez okres ponad 12 godzin/.

Atak wesprzeć kolejnymi ześrodkowaniami ognia częścią sił artylerii, przy jednoczesnym obezwładnieniu elementów ugrupowania bojowego batalionu pierwszorzutowego nieobezwładnianych w okresie ~~60 min.~~;

6. Zadania artylerii - jak założenie cz. III pkt. 2.

7. W podziale artylerii należy uwzględnić konieczność wzmocnienia dwóch pierwszorzutowych batalionów, z zachowaniem w swojej dyspozycji minimum jeden ^{nieco} dywizjon, oraz przewidzieć wzmocnienie batalionu drugorzutowego z chwilą jego wejścia do walki.

8. Artylerię ugrupować tak, aby wesprzeć pułk na głębokość zadania bliższego bez konieczności manewru sprzętem.

9. Przesunięcie artylerii zaplanować tak aby:

a/ Wesprzeć wejścia do walki drugiego rzutu pułku całością sił artylerii pułku;

b/ Wesprzeć wejścia do walki drugiego rzutu dywizji w miarę możliwości ~~obrona~~ ^{dwoma} dywizjonami.

10. Dowodzenie artylerią w okresie ogniowego przygotowania natarcia i wsparcia w pełni scentralizować, tworząc pułkową grupę artylerii.

Po wykonaniu przez pułk zadania bliższego dowodzenie artylerią zdecentralizować pozostawiając w swojej dyspozycji dywizjon ciężki, z zachowaniem jednak możliwości

centralizacji dowodzenia w toku dalszej walki.

Artylerię wsparcia, łącznie z moździerzami 2/5 pz wykorzystać w ramach PGA-20.

3. Kalkulacja czasu osobistego ..... 15'

Uwaga metodyczna:

Do skalkulowania czasu ^{osobistego} ~~ogólnego~~ wyznaczyć minimum dwóch słuchaczy. Proponowane ich rozwiązania poddać dyskusji dla poprawienia, uzupełnienia i ujednolicenia rozwiązania.

Proponowane rozwiązanie:

- wydanie wytycznych do rekonesansu rejonu rozwinięcia artylerii 12.30-13.00
- ocena położenia 13.00-15.00
- złożenie propozycji 15.15-15.30
- obecność na ogłoszeniu zarysu decyzju... 15.30-16.00
- przejazd w rejon rozwinięcia artylerii.. 16.00-16.30
- zebranie meldunków z grup rekonesansowych 16.30-18.00
- planowanie wprowadzenia artylerii w rejon rozwinięcia 18.00-20.00
- planowanie ognia 20.00-22.00
- przekazanie wyciągów i postawienie zadań dla wykonawców ..... do 4.00.243
- kontrola gotowości artylerii .....
- meldowanie 5.30-6.00
- meldowanie gotowości 6.00
- uaktualnienie zadań ogniowych 6.00-6.30

4. Organizacja rekonesansu rejonu rozwinięcia art. ..... 20'

Uwaga metodyczna:

Dla ustalenia zakresu czynności w ramach organizacji rekonesansu wyznaczyć 2-3 słuchaczy, dla przedstawienia propozycji. Przedłożone propozycje uzupełnić i ujednolicić poprzez dyskusję i własne podsumowanie.

Proponowane rozwiązanie:

A. Skład grupy rekonesansowej:

- pomocnik szefa artylerii 20 pz;
- dca 7 pa ze swoją baterią dowodzenia;
- dowódcy dywizjonów i baterii w tym 7 bah i 7 bppanc ze swoim AGR.

- B. Pomocnik szefa artylerii 20 pz i dca 7 pa meldują się u dcy AD w gajówka HUTA o 15.00 23.3.
- C. Punkty pracy ustala pom. szefa art. i dca 7 pa po spotkaniu się z dca AD /dotychczas artyleria pułku nie otrzymała rejonu stanowisk ogniowych oraz brak danych, czy w pasie natarcia pułku będą rozwinięte elementy artylerii dywizyjnej/.
- D. Organizację ognia na wprost uzgodni pomocnik szefa artylerii 20 pz z szefem artylerii 5 pz i dca 2~~5~~ pz.
- E. Zadania grup rekonesansowych:
- rozpoznać marszruty i rozstawić regulację ruchu;
  - rozpoznać rejony SO, wybrać SO, rozwinąć fronty baterii i przeprowadzić dowiązanie ugrupowania bojowego;
  - rozpoznać rejony punktów obserwacyjnych; zorganizować rozpoznanie i zająć punkty obserwacyjne po zapadnięciu zmroku;
  - rozpoznać rejony rozwinięcia pl.r.d. i rozwinąć go po zapadnięciu zmroku.
- F. Termin zakończenia rekonesansu rejonu rozwinięcia artylerii do 16.30 23.3.
- G. Meldunki od grup rekonesansowych odbierze szef artylerii w ŁĘKAWICA o 16.30 - 17.00 23.3.

5. Ocena położenia ..... 100'

A. Ocena nieprzyjaciela

Uwaga metodyczna.

W sposób proponowany wyżej przerobić ocenę nieprzyjaciela.

W czasie tej oceny przerobić:

- a/ Ogólne dane o obronie przeciwnika w ćwiczeniu;
- b/ Spodziewana ilość obiektów ognia;
- c/ Charakterystyka tych obiektów i potrzeby w środkach artyleryjskich do ich obezwładnienia / zniszczenia/;
- d/ Środki przeciwpancerne npla na szczeblu pluton - BZ i zasady ich użycia w armii NRF;
- e/ Sposób obezwładnienia obrony /w tym i obrony ppanc/ w okresie **OPN.** i **OWA.**

Proponowane rozwiązanie /poszerzone wnioski z oceny/:

Ad. a/:

- W obecnej chwili brak szczegółowych danych o ilości i rozmieszczeniu celów npla w pasie natarcia pułku. Dane te należy uzyskać od 5 pz, a głównie 2/5 pz i własnym rozpoznaniem najpóźniej do 6.00 24.3.
- przeciwnik organizuje obronę od godzin przedpołudniowych dnia dzisiejszego i do rana dnia 24.3. będzie miał ją w pełni przygotowaną tak pod względem systemu ognia jak i inżynieryjnym. W związku z tym należy obezwładniać poszczególne cele przy zużyciu pełnej normy amunicji.
- należy się liczyć, że bataliony pierwszorzutowe przeciwnika przejdą do obrony spieszona, a transporterzy piechoty stanowić będą grupy wsparcia ogniowego poszczególnych, spieszonych plutonów. Przeciwnik przez okres nocy jest w stanie zaminować najważniejsze kierunki. Wskazane jest siłami artylerii obrony w toku nocy wzbraniać organizacji obrony i przeprowadzić rozpoznanie ogniowe na kierunku głównego uderzenia pułku dla ustalenia rozmieszczenia pól minowych w głębi obrony przeciwnika.

Ad. b/:

- Zgodnie z zamiarem dcy 20 pz pułk uderza w styk między 51 i 52 bpz. Styk prawdopodobnie w dolinie rz. SIENNICZKA, który jest jednocześnie stykiem 19 i 20 BZ. Odcinek przełamania pułku ogniowo może oddziaływać do dwóch kompanii pierwszorzutowych npla natomiast w pasie natarcia pułku może być rozmieszczona jedna kompania pierwszego rzutu i do jednej kompanii drugorzutowej. W luce między batalionami należy się liczyć z minimum jednym punktem oporu.
- Jedna kompania NRF w obronie stanowi sobą 7 oddzielnych obiektów, a mianowicie: 3 plutonowe punkty oporu o powierzchni do 3 ha każdy; 3 grupy wsparcia ogniowego plutonów /do 5 transporterów każda/ i kompanijny punkt dowodzenia /2 transporterów/
- W pasie natarcia pułku nie stwierdzono dotychczas odwodów. Są one rozmieszczone po obu stronach pasa natarcia pułku /odwoły 19 i 20 BZ - w sile do batalionu czołgów każdy./ W wypadku niepomyślnych działań sąsiadów pułk może nawiązać z nimi walkę, w trakcie wykonywania przez nie kontrataku

zbieżnego na styk między 19 i 20 BZ.

W tym wypadku należy się liczyć z dwoma bcz działającymi zaczepnie każdy na froncie do 1,5 km. Możliwość takiego kontr-ataku może nastąpić w trakcie ^{już} dokonywania obrony batalionów pierwszego rzutu. Z dcą AD należy ustalić sposób obezwładnienia tych odwodów w okresie ~~OPH~~ i ~~OWH~~ oraz sprawę ciągłego śledzenia za nimi po wyruszeniu ich natarcia.

- Istnieje również realna możliwość ^{wspurn} konieczności zwalczania całości lub części kompanii ~~ppanc~~ bpcz bądź w toku ogniowego przygotowania natarcia, bądź w toku wsparcia natarcia.

- Szczegółowe zestawienie obiektów do zwalczania w pasie natarcia 20 pz siłami artylerii 20 pz będzie możliwe po uzyskaniu pełnych danych z rozpoznania i wyciągu z planu ogni AD.

Ad. c/:

- plutonowe punkty oporu, w wypadku spieszenia piechoty, stanowią sobą opłaczalny cel dla ognia powierzchniowego. Dla jego obezwładnienia potrzeba minimum jednej baterii artylerii własnej na cel:
- grupy wsparcia ogniowego stanowić będą transporterzy opancerzone w sile do 5 transporterów na każdy pluton. Przed rozpoczęciem ataku będą one znajdować się w ukryciach naturalnych lub sztucznych i stanowić będą cel grupowy linearny bądź powierzchniowy. Dla odparcia ataku naszych wojsk zajmą one stanowiska ogniowe odkryte całością sił w jednym miejscu, ^{lub rozrzucone w różnych miejscach} bądź parami, a nawet pojedynczo, w zależności od ukształtowania i pokrycia terenu. W ukryciu będą zajmować powierzchnię równą powierzchni plutonowego punktu oporu. W razie ich wykrycia wskazane jest obezwładnienie ich ogniem powierzchniowym wyznaczając na jeden obiekt jedną baterię artylerii, a zużycie amunicji jak do celów ukrytych, nieobserwowanych: Dla osłony ataku, w celu zniszczenia transporterów opancerzonych w trakcie zajazdu na stanowiska ogniowe i na zajętych przez nie stanowiskach ogniowych należy posiadać w gotowości do ich zwalczania środki przeciwpancerne artyleryjskie w stosunku 1 środek na jeden transporter, lub 1 własny czołg na 2 transporterzy opancerzone;

- i innych str. opisy*
- punkt dowodzenia składający się z /do/ 7 transporterów rozmieszczony będzie w środku ugrupowania bojowego kompanii i będzie on stanowił cel powierzchniowy równy plutonowemu punktowi oporu. Dla jego obezwładnienia w okresie OPN. potrzeba jednej baterii artylerii własnej.
  - kompania ^{WSPN} ppanc bpz w wypadku organizowania z niej batalionowego odvodu ppanc, w rejonie ześrodkowania może stanowić cztery obiekty ognia /3 plutony i punkt dowodzenia kompanii. Do obezwładnienia jej w rejonie ześrodkowania potrzeba cztery baterie artylerii własnej. W wypadku zaangażowania plutonów dział WIDDER do wzmocnienia obrony kompanii pierwszorzutowych - należy się liczyć z koniecznością zwalczania ich ogniem na wprost w momencie wyruszenia wojsk własnych do ataku. W pasie natarcia pułku może znajdować się od 5 - 10 dział WIDDER. Dla ich zwalczania należy posiadać od 5 - 10 czołgów własnych, a ostatecznie środków ppanc artyleryjskich.
  - bataliony czołgów w rejonach ześrodkowania będą obiektem ognia dla lotnictwa lub artylerii dywizyjnej. W trakcie wykonywania kontrataku na siły pułku trzeba będzie je zwalczać ogniem artylerii pułkowej. Znajdzie wówczas konieczność wykonania ogni zapasowych. Dla wsparcia możliwości odparcia kontrataku potrzeba minimum dwa dywizjony na batalion czołgów npla.
  - plutony ~~/sekcje/~~ [?] moździerzy 120 mm na transporterach opancerzonych M-113 stanowią cel osłonięty pancerzem z boku i góry w wypadku nie prowadzenia ognia i tylko z boku w wypadku prowadzenia ognia. Do ich zwalczania potrzeba jednej baterii artylerii na obiekt. Ogień uderzeniowy, odbitkowy lub na rozprysk. - w zależności od sytuacji.
  - orientacyjne potrzeby pułku w artylerii mogą się wahać od 6 baterii /licząc w jednej kompanii 4 obiekty, punkt oporu między batalionami i pluton moździerzy/ do 16 /licząc 2 kppa i 7 obiektów, pl, moźdz. i punkt oporu w luce między bpz/ i więcej baterii /w wypadku konieczności zwalczania dodatkowo całości lub części sił ^{WSPN} kppanc, bpz.

- w środkach do ognia na wprost dla zabezpieczenia momentu ataku należałoby posiadać od 10 do 15 środków ppanc i więcej.

Szczegółowe kalkulacje potrzeb można będzie przeprowadzić po uzyskaniu pełnych danych z rozpoznania i wyciągu z planu ognia dywizji.

Ad. B/:

- pluton z zasady organizował będzie obronę ppanc w oparciu o etatowe środki ppanc to jest 4 lekkie i 2 ciężkie pancernice oraz granaty ppanc; środki te powinny być obezwładnione w ramach obezwładnienia plutonowych punktów oporu. Dodatkowo wejdzie tu ogień transporterów opancerzonych w liczbie do 5-ciu na każdy plutonowy punkt oporu, które będą poza rozejmem plutonowego punktu oporu w odległości ok. 500 m od niego.
- kpz może organizować obronę własnymi środkami organicznymi, a może być wzmocniona czołgami lub działami WIDDER w ilości do 5-ciu;
- bpz z zasady organizuje obronę ppanc w oparciu o swoje organiczne środki. Ponieważ brygadowy bcz ześrodkowuje się w odwodzie BZ należy więc liczyć, że bataliony pierwszorzutowe nie będą wzmocnione czołgami; Natomiast kompanie ppanc 19 i 20 BZ mogą być nacelowane poprzez manewr dla wzmocnienia obrony ppanc na swoim styku to jest w pasie natarcia 20 pz. W toku natarcia należy się z tym liczyć. Możliwością jednej kompanii ppanc BZ jest zorganizowanie ognia ppanc na rubieży do 1,5 km. Daje to średnią gęstość 10 śr. ppanc na 1 km frontu;
- do najtrudniejszych do zwalczania elementów kompanii ppanc są plutony COBRA i SS-11, których wyrzutnie znajdują się poza grzbietami terenowymi, a więc w miejscach niedostępnych dla ognia płaskotorowego. Prawdopodobne ich rejony rozmieszczenia należy obezwładniać ogniem powierzchniowym moździerzy i artylerii do ognia pośredniego przyjmując minimum jedną baterię na pluton wyrzutni.

Ad. e/:

A. W okresie ~~opn~~ obezwładnić npla ogniem powierzchniowym na głębokość ugrupowania batalionów pierwszego rzutu. W ostatniej nawale ogniowej objąć obezwładnieniem jednocześnie:

- plutonowe punkty oporu pierwszego rzutu i ewentualnie ich grupy wsparcia ogniowego;

- punkty dowodzenia kompanii pierwszorzutowych, o ile ich środki ogniowe /działa 20 mm/ mogą oddziaływać ogniem przed przedni skraj obrony;

- plutony moździerzy 120 mm i ewentualne baterie artylerii w wypadku przydzielenia ich do obezwładnienia przez sztab AD.

Ogniem na wprost zniszczyć środki ppanc znajdujące się na stanowiskach ogniowych /działa WIDDER, czołgi, transportery opancerzone./

Dla ewentualnego oślepienia npla na moment ataku wojsk własnych w ostatniej nawale ogniowej ~~opn~~ wskazane byłoby użyć około 10 % amunicji dymnej.

B. W okresie OWN. zasadniczymi siłami artylerii obezwładniać npla w czasie natarcia prowadząc wsparcie metodą KZO na głębokość ugrupowania bojowego bpoz pierwszego rzutu.

W ramach KZO użyć do 10 % amunicji dymnej.

Pozostałą artylerią /wolną od KZO/ obezwładniać kompanię drugiego rzutu oraz batalionowe środki ppanc i ewentualnie moździerze oraz baterie artylerii przydzielone do obezwładnienia przez sztab AD. Dla umożliwienia wykonania większości z tych zadań prosić dcę AD o przydział śmigłowca na ten okres.

Atak przedniego skraju obrony npla zabezpieczyć ogniem na wprost środków 2/5 pz i ewentualnie pułkowej bppanc.

Ocena sił własnych.

20 pz przechodzi do natarcia z 7 pa /bez 2/7 pa/ wykorzystuje na zasięg skutecznego ognia 2/2 pa oraz 5 bah i środki organiczne 2/5 pz z kcz.

W sumie pułk będzie dysponował ogniem:

- na cały dzień walki - 7 baterii /nie licząc moździerzy batalionowych/;

- na okres ogniowego przygotowania natarcia: 11 ba-

terii artylerii haubic /w tym 3 baterie ciężkie/; 3 plutony moździerzy 82 mm; do 13 czołgów; 2 SPG-9 i 2 PPK oraz dodatkowo środki ppanc 20 bppanc.

Artyleria pułkowa i 7 pa /bez 2/7 pa/ ukompletowana zgodnie z etatem i posiada pełne zapasy ruchome amunicji oddalona jest od rejonu rozwinięcia w odległości 40 km. Na jej przegrupowanie w trakcie nocy potrzeba będzie 2-3 godzin czasu. Przegrupowanie artylerii rozpocząć około godziny 2.00 24.3.

Dane o ukompletowaniu i stanie artylerii 2/5 pz, 5 bah i 2/2 pa uzyskać w trakcie rekonesansu rejonu rozwinięcia od szefa artylerii 5 pz i dcy 2/5 pz.

W wypadku konieczności odpierania kontrataku batalionu czołgów npla pułk będzie mógł przeciwstawić im:

- do 40 czołgów;
- do 3 armat 85 ppanc;
- do 4-6 SPG-9:

Ogółem 57-60 środków ppanc.

Licząc 54 czołgi typu Leopard uzyska się stosunek sił ok. 1 : 1.

Pułk ma pewne szanse w odparciu kontrataku bez. W wypadku wyjścia zbieżnego kontrataku na skrzydła dwóch bez /z 19 i 20 BZ/ wówczas pułk musi zostać wzmocniony odwodem ppanc dywizji.

Artylerię należy podzielić następująco:

- w okresie opn zorganizować PGA-20 w składzie: 7 pa /bez 2/7 pa/, 2/2 pa oraz 20 bah i 5 bah.

Dca - dca 7 pa. Planowanie ognia dla moździerzy 2/5 pz, przeprowadzi dca 7 pa;

- na okres natarcia przydzielić batalionowi lewoskrzydłowemu baterię organiczną haubic 122 mm, a batalionowi prawoskrzydłowemu podporządkować 1/7 pa. ~~Pa~~ Z chwilą wejścia do walki drugiego rzutu pułku przydzielić mu do wsparcia cały 1/7 pa /w wypadku, gdyby batalion prawoskrzydłowy od rubieży stażów przeszedł do drugiego rzutu/ lub 1/7 pa bez baterii, gdyby batalion prawoskrzydłowy pozostał w pierwszym rzucie. 7 pa /bez 1 i 2/7 pa/ pozostawić w dyspozycji:

- bppanc - odwód ppanc pułku - przegrupować wraz z artylerią pułku w rejon ześrodkowania dla osłony rejonu rozwinięcia. W razie konieczności zaangażować ją do ognia na wprost w okresie opn i w trakcie ataku przedniego skraju obrony npla.

Ocena terenu:

Grzbiet zakrycia: wzg. 167,8, zabudowania WOLI SIENNICKIEJ i STAREJ WSI i wzg. z warstwicą 160. Artylerię można rozwijać na płn wsch od tej rubieży. Głębokość ukrycia sprzętu 10 i więcej m.

Prawdopodobny rejon SO artylerii pułku: KRZYWICA, ZGLECHÓW, ROSOSZ nie stwarza dobrych warunków maskowania przed obserwacją z powietrza.

Rubież punktów obserwacyjnych: SIENNICA-PIASKI zapewnia wgląd w obronę przeciwnika do rubieży: tryg. 156,8/7539/, NOWODWÓR, BESTWINY, a więc na głębokość kompanii pierwszorzutowych npla. Drożnia w rejonie rozwinięcia artylerii zapewnia rozwinięcie artylerii i dowóz amunicji.

Po stronie przeciwnika: dolina rz. SIENNICZKA zostanie zamknięta ogniem ze wschodnich ataków wzg. 156,8 i pn. stoków wzg. 146,2. W rejonie GOGOLINA należy się liczyć z punktem oporu zamkającym lukę między 19 i 20 BZ.

Powodzenie ataku pułku będzie zależeć od stopnia obezwładnienia obrony npla w w/w rejonach.

Przejście między stawami może zostać zamknięte siłami kompanii ppanc BZ. Dogodna rubież rozwinięcia tej kompanii: zachodni brzeg stawów.

Do czasu pokonania przejścia między stawami i opanowania rubieży BORKI, LASOMIN należy całość artylerii do ognia pośredniego mieć na stanowiskach ogniowych.

Przesunięcie artylerii rozpocząć po opanowaniu tej rubieży w gotowości do zabezpieczenia forsowania rzeki ŚWIDER większością lub całością sił artylerii.

Następnymi rubieżami prawdopodobnego oporu npla to:

rubież szosy GARWOLIN-WARSZAWA, rejon OSIECK i rzeka WISŁA.

W planowaniu przesunięć należy mieć te rubieże na uwadze.

Oś przesunięć artylerii: SIENNICA, BESTWINY, GŁUPIANKA, SUFCZYN, LUBICE, OSIECK. /tyczy również odwodu ppanc/.

Zabezpieczenie materiałowo-techniczne.

- stan amunicji w artylerii pułku i 7 pa - pełne zapasy ruhome:

- stan amunicji w artylerii wsparcia nieznany;

- zapasy doraźne dostarczone zostaną w rejon gajówka HUTA do 4.00. Do tego czasu należy być gotowym do przejścia

kolumn, doprowadzenia ich w rejony SO i opóźnienia transportu do 6.00.

- ustalić potrzeby w amunicji dymnej, ewentualnie zapalającej i przeciwpancernej i złożyć dodatkowe zapotrzebowanie.

Kalkulacja czasu ogólnego:

Początek przegrupowania artylerii 2.00 24.3.
Odległość przemarszu 40-50 km;
Czas na przemarsz 2 - 3 godzin;
Rozwinięcie 0,5 godziny;
Gotowość artylerii 5,30 24.3.
Pobranie amunicji 4.00-6.00 24.3.
Planowanie ognia do 22.00 23.3. a uaktualnienie do 6.00 24.3.

6. Opracowanie propozycji ..... 55'

Uwaga metodyczna.

Po ocenie położenia dać słuchaczom do 20 minut czasu na skorygowanie propozycji w oparciu ujednoczoną ocenę położenia. Do założenia propozycji wyznaczyć dwóch słuchaczy, a treść ich propozycji uzupełnić /skorygować/ poprzez dyskusję i własne podsumowanie.

Projekt propozycji - w załączeniu.

7. Omówienie zajęcia ..... 5'

Na bazie uwag z przebiegu zajęcia omówić stopień przygotowania się słuchaczy do zajęć i ich udział na zajęciach. Podkreślić bardziej rzucające się niedociągnięcia w pracy słuchaczy i polecić je usunąć. Podkreślić, że działania zaczepne współczesnych wojsk zmechanizowanych zależą w poważnej mierze od zdezorganizowania obrony przeciwpancernej.

Podać temat następnego zajęcia oraz wytyczne do przygotowania się słuchaczy. W wytycznych podać, że dca AD określił rejon stanowisk ogniowych artylerii 20 pz jak dane z zajęciami. Zastrzeżony rejon dla elementów dowodzenia artylerii dywizyjnych. stoki wzgórza 167,8 do drogi polnej na pld zach. od niego.

Załączniki tylko przy egz. nr 1.

Nr 1. Mapa 25.000 i 50000.

Nr 2. Propozycja użycia artylerii.

Propozycje użycia artylerii

1. Pułk wchodzi do natarcia wzmocniony 7 pa /bez 2/7 pa/
Artyleria wsparcia /ma zasięg ognia/

- 2/2 pa
- 5 bhb
- moździerze organiczne 2/5 pz
- kcz i środki ppanc 2/5 pz

Na okres natarcia proponuję przydzielić: lewoskrzydłowemu batalionowi baterię organiczną haubic 122 mm /20 bhb/.

- batalionowi prawoskrzydłowemu podporządkować 1/7 pa.

- z chwilą wejścia do walki drugiego rzutu pułku przydzielić mu do wsparcia 1/7 pa /w wypadku gdyby batalion prawoskrzydłowy od rubieży stawów przeszedł do drugiego rzutu/ lub 1/7 pa bez baterii, gdyby batalion prawoskrzydłowy pozostał w pierwszym rzucie;

- 7 pa /bez 1 i 2/7 pa/ pozostawić w dyspozycji;

- bpanc - odwód ppanc pułku;

W okresie OPN zorganizować PGA-20 w składzie:

7 pa /bez 2/7 pa/, 2/2 pa oraz 20 i 5 bhb

7 pa /bez 2/7 pa/ rozwinąć w rejonie:

KRZYWICA /7643/, ŁĘKAWICA /7644/, ROSOSZ /7647/

Rubież punktów obserwacyjnych: SIENNICA-PIASKI.

2. Artyleria pułkowa i 7 pa /bez 2/7 pa/ ukompletowana zgodnie z etatem, posiada pełne zapasy ruchome amunicji. Obecnie znajduje się w kolumnach w odległości ok. 40 km.

Na przegrupowanie w nocy potrzeba będzie 2-3 godz. czasu.

Przegrupowanie rozpocząć około godz. 2.00 24.3.

3. Osłonę wejścia pułku do walki zapewnia dywizyjny paplot /bez baterii/.

W tym okresie artyleria npla będzie obezwładniana wg opracowanego planu zwalczania artylerii przez sztab artylerii dywizji.

4. Npl organizuje obronę od dnia dzisiejszego i do godzin rannych dnia 24.3 będzie miał możliwość przygotować ją tak pod względem systemu ognia jak i inżynieryjnym.

W związku z tym na odcinku przełamania przewidziane jest obezwładnienie npla pełną normą amunicji.

Ogniem na wprost zniszczyć środki ppanc npla znajdujące się na stanowiskach ogniowych /działa WIDDER, czołgi, transportery opancerzone/ przy użyciu środków 2/5 pz i bppanc. Obecnie brak szczegółowych danych o ilości i rozmieszczeniu celów npla w pasie natarcia pułku. Dane te należy uzyskać od 5 pz a szczególnie 2/5 pz i własnym rozpoznaniem.

W celu oślepienia npla w czasie ataku w ostatniej nawale ogniowej należy użyć amunicji dymnej.

5. Na głębokość zadania bliższego pułku wsparcie ogniowe wykonuje całość artylerii organicznej, wzmocnienia i wsparcia.
W okresie wykonywania zadania następnego w czasie przesunięć artylerii organicznej wsparcie ogniowe prowadzi artyleria wzmocnienia - 7 pa /bez 2/7 pa/.
6. Wejście do walki II rzutu pułku wesprzeć całością sił artylerii pułku.
7. Styk z 21 pz osłonić ogniem 3/7 pa, 20 bhb i oppanc pułku.
8. bppanc - odwód ppanc pułku.
Przegrupowanie oppanc dokonać wraz z artylerią pułku.
w wypadku konieczności oppanc użyć do wykonania zadań ogniem na wprost w czasie CPN i w czasie ataku przedniego skraju obrony npla.
W czasie natarcia oppanc przesuwać za prawoskrzydłowym batalionem w gotowości do wykonania zadań odparcia kontrataku czołgów npla.
9. Do czasu pokonania przejścia między stawami i opanowania rubieży: BORKI, LASOMIN całość artylerii do ognia pośredniego należy posiadać na SO.
Przesunięcie artylerii rozpocząć po opanowaniu tej rubieży i być w gotowości do wsparcia ogniowego forsowania rz. ŚWIDER większością sił artylerii.
10. Dla zabezpieczenia przegrupowania artylerii proszę o wysłanie OZR na marszrutę w celu jej rozpoznania, przygotowania oraz rozstawienia regulacji ruchu siłami baterii dowodzenia 7 pa.
- proszę o wysłanie radiostacji do sztabu PGA-20 w celu informowania o aktualnym położeniu pułku w czasie podejścia.

ZAJĘCIE Nr 2.

- I. Temat: Rekonesans rejonów stanowisk ogniowych pododdziałów artylerii pułku.
- II. C e l: Nauczyć słuchaczy przeprowadzenia rekonesansu stanowisk ogniowych artylerii pułku i zapoznać z ugrupowaniem artylerii pułku w terenie.
- III. Czas : 6 godzin astronomicznych /360 minut/.
- IV. Metoda: zajęcie grupowe w terenie.

V. Zagadnienia do przerobienia i podział czasu:

1. Dojazd w rejon ćwiczeń	60'
2. Rozpoznanie rejonu stanowisk ogniowych 3/7 pa	60'
3. Rozpoznanie rejonu stanowisk ogniowych 1/7 pa	30'
4. Meldunek od dcy 2/2 pa	30'
5. Rozpoznanie rejonu stanowisk ogniowych 20 bah	30'
6. Rozpoznanie rejonu ześrodkowania 20 bppanc jej kierowników działania i rubieży rozwinęcia	60'
7. Wydanie rozkazu do wprowadzenia i rozwinię- cia art.	15'
8. Omówienie zajęcia	15'
9. Powrót	60'
Razem	360'

VI. PRZEBIEG ZAJĘCIA:

1. Dojazd w rejon ćwiczeń ..... 60'

Marszruta: Rembertów, Sulejówek, Miłosna, Dębe Wlk.,
Mińsk Mazowiecki, Pogorzel, Siennica,
Łękawica.

Po przybyciu w rejon Łękawica wysłuchać propozycji rozmieszczenia poszczególnych dyonów w rejonie SO - patrz mapa.

2. Rozpoznanie rejonu stanowisk ogniowych 3/7 pa.... 60'

Na wschodnim skraju ŁĘKAWICY określić w terenie rejon SO 3/7 pa. Wyznaczyć słuchacza do określenia z mapy głębokości ukrycia dla środka rejonu dywizjonowego w stosunku

do wzniesienia 157.9 w rejonie npla i grzbietu zakrycia /wzg. 173,6/. Bez uwzględnienia wysokości lasu - wynosi ona 10 m a uwzględniając wysokość lasu - 40 m, a więc ukrycie wystarczające.

Następnie udać się w rejony SO poszczególnych baterii, gdzie słuchacze zlokalizują stanowiska ogniowe poszczególnych baterii.

W trakcie ustalania SO baterii zwrócić uwagę na:

- konieczność wyboru zapasowych stanowisk ogniowych w odległości 300-500 m od stanowisk głównych;
- konieczność wyboru stanowisk przeciwpancernych jeżeli ze stanowisk głównych nie można prowadzić ognia na wprost do czołgów na odległość strzału bezwzględnie do czołgów;
- dobre drogi dojazdu oraz manewru ze stanowisk głównych na zapasowe i ewentualnie przeciwpancerne;
- warunki maskowania sprzętu i ciągników;
- czy w rejonie SO znajdują się charakterystyczne dobrze widoczne przedmioty terenowe naniesione na mapę;
- rodzaj terenu i jego pokrycie z punktu widzenia prac inżynierskich.
- oddalenie baterii od baterii - minimum 1 km.
- wskazać w terenie punkty dowiązania.

3. Rozpoznanie rejonu stanowisk ogniowych 1/7 pa ..... 30'

W podobny sposób jak wyżej przeprowadzić rozpoznanie rejonu stanowisk ogniowych 1/7 pa.

Głębokość ukrycia środka rejonu w stosunku do wejścia

- jak wyżej - wynosi minimum 8 m.

4. Meldunek od dowódcy 2/3 pa ..... 30'

Miejsce spotkania z dcą 2/2 pa mostek na szosie /7543/

W roli dcy 2/2 pa występuje wykładowca - podając meldunek.

Treść meldunku słuchacze wnoszą na mapę lub notują.

Proponowana treść meldunku:

1. Przeciwnik zepchnięty przez 5 pz ze wzgórz płn wsch. SIENNICA, przeszedł ostatecznie do obrony na rubieży jak mapa.

Jego czołowe punkty oporu - jak mapa.

Przeciwnik prowadzi dość intensywny ogień artyleryjski na ugrupowanie 2/5 pz z rejonów: WIELKIE GÓRY /7337/, GŁUPIANKA /7038/, NOWODWÓR /7340/ i BESTWINY.

2. 2/2 pa wspiera walkę obronną 2/5 pz, który broni rejonu: przepust na szosie /7541 d/, /wył/ las /7143/, ZGLECHÓW /7445/.

3. Ugrupowanie dywizjonu:

- SO bat. 4 - x - 75332   y - 44507
- SO bat. 5 - x - 74428   y - 44922
- SO bat. 6 - x - 75532   y - 43675
- PO dcy 2/2 pa i 4 baterii: x - 73608   y - 42750;
- PO dcy 5 i 6 baterii - jak mapa.
- Kierunek zasadniczy 37-00
- Stan amunicji w dywizjonie 0,15 jo.
- Dowóz amunicji spodziewany około 17.30.
- Stan sprzętu zgodnie z etatem.
- Zapasowe stanowiska ogniowe w trakcie rozpoznania.

4. Rozpoznanie rejonu stanowisk 20 bah ..... 30'

Polecić słuchaczom wybrać rejon stanowisk ogniowych dla baterii w pozostałej części rejonu stanowisk ogniowych artylerii pułku biorąc pod uwagę wymaganą głębokość ukrycia dla haubic 122 mm - 8 m. Po ustaleniu rejonu udać się w to miejsce i tam wybrać konkretnie: SO główne, zapasowe i w miarę potrzeby przeciwpancerne.

Na tym stanowisku wyznaczyć 1-2 słuchaczy do omówienia szczegółowego czynności zwiadu ogniowego w ramach rozpoznania wyboru i przygotowaniu stanowiska ogniowego.

Szczególnie zwrócić uwagę na:

- wytyczne frontu baterii i Kz strzelania;
- wybór punktów celowania;
- określenie głębokości ukrycia;
- określenie najmniejszych celowników;
- sposób dowiązania;
- wybór miejsca na środki ciągni^uć;
- wybór miejsca na amunicję /zapasy doraźne/;
- sporządzenie szkicu ognia przeciwpancernego.

5. Rozpoznanie rejonu ześrodkowania 20 bppanc, jej
kierunków działania i rubieży rozwinięcia ..... 60'

Dla osłony rejonu rozwinięcia artylerii pułku należy wybrać rejon ześrodkowania baterii ppanc w miejscu znajdującym się w poprzedniej części rejonu stanowisk ogniowych i dogodnych

do umanewrowania baterii na wszystkie kierunki zagrożenia pancernego.

Ustalić ze słuchaczami najbardziej prawdopodobne kierunki zagrożenia przez czołgi npla, rejon ześrodkowania baterii, kierunki działania i jedną rubież rozwinięcia na jednym z kierunków.

Proponowane rozwiązanie:

- Kierunki zagrożenia przez czołgi npla: POGORZEL, KRZYWICA; SIENNICA, ŁĘKAWICA I PIASKI, ZGLECHOW.
- Rejon ześrodkowania 20 bppanc: POTOK ŁĘKAWICKI;
- Rubieże rozwinięcia - patrz mapa.

Przy omawianiu rubieży rozwinięcia bppanc zwrócić uwagę aby:

- przedpole rubieży było w miarę możliwości równinne i nie pokryte przedmiotami terenowymi na odległość do 2 km;
- znajdowały się na niej naturalne ukrycia dla sprzętu;
- w wypadku, gdy rubież znajduje się na stoku obróconym w stronę przeciwnika, aby kąt nachylenia stoku nie był większy od 4° /przy strzelaniu z armat 85 mm ppanc pociskami ppanc maksymalny kąt nachylenia lufy nie może być większy od 4° /

6. Wydanie rozkazu do wprowadzenia i rozwinięcia artylerii.....60'

Dać słuchaczom do 30 minut czasu na opracowanie rozkazu.

Poczym wyznaczyć 2-3 słuchaczy w celu wydania rozkazu. Treść rozkazów uzupełnić /poprawić/ poprzez dyskusję i własne podsumowanie.

Proponowana treść rozkazu do wprowadzenia i rozwinięcia artylerii.

1. Przed frontem natarcia pułku bronią się pododdziały 19 i 20 BZ 7 DZ NRF. Przedni skraj obrony nieprzyjaciela przebiega północno-wschodnimi stokami wzgórza z tryg. 156,8, BESTWINY.

2. 20 pz przechodzi do natarcia z rejonów położonych w głębi z zadaniem przełamania obrony npla na odcinku: GOGOLINA, /7440/, BESTWINY /7242/, rozbicia batalionów pierwszorzętowych npla i w zadaniu bliższym opanowuje rubież: BORKI /7139/, LASOMIN /7140/, BESTWINY. Następnie rozwija natarcie w kierunku: GŁUPIANKA /7038/, LUBICE /6535/, GÓRKI /5889/ opanowuje rubież:

LUBICE /6535/, GOĆLAW /6438/.

Kierunek dalszego natarcia: LUBICE, WOJTOWIZNA /5728/, OSTRÓWEK /4817/.

3. W przodzie osłania podejścia i rozwinięcie 20 pz - 2/5 pz z 2/2 pa utrzymując rubież: cota 142.6 /7541/, pld zach. skraj SIENNICA, PIASKI.

Na prawo przechodzi do natarcia 7 pcz, a na lewo 21 pz.

4. Od 2.00 do 5.30 24.3 przegrupować się po marszrucie: BOJME /8665/, kol. MARYSIN /8759/, SZYMONY /8556/, WOLA KAŁUSKA /8253/, CEGŁÓW /8050/, ROSOSZ /7747/. Kolejność marszu: 20 bpanc, 7 pa /bez 2/7 pa/ i 20 bah.

5. Rejony PO - nie przerabia się.

Rejony SO:

- 1/7 pa: kol. UKRAINA /7743/, /wył/ KRZYWICA /7643/, /wył/ ŁĘKAWICA /7644/;

- 3/7 pa : BUDY ŁĘKAWICKIE /7744/, przepust /7545/, BOŻA WOLA /7646/;

- 20 bah - płn wsch. ZGLECHÓW.

- 20 bpanc - rejon ześrodkowania : POTOK ŁĘKAWICKI.

Zdanie rozpoznać i przygotować rubieże rozwinięcia dla osłony rejonu rozwinięcia artylerii 20 pz:

- rubież nr1 - zach. skraj KRZYWICA dla osłony z kierunku: POGORZEL, KRZYWICA;

- rubież nr 2 - okrakiem szosy przy przepuście /7543/ dla osłony z kierunku: SIENNICA, ŁĘKAWICA;

- rubież nr 3 - zach. skraj ZGLECHÓW dla osłony z kierunku: PIASKI, ZGLECHÓW.

6. Kz - 37-00.

7. Gotowość ogniowa 6.00 24.3.

8. Prace saperskie - w/g uznania i możliwości.

9. Na 4.00 z każdej baterii wysłać łącznika do gajówki HUTA w celu przejęcia i doprowadzenia transportu z amunicją w rejony stanowisk ogniowych. Transport zwolnić do godziny 5.30.

7. Omówienie zajęcia ..... 15'

Na bazie uwag z przebiegu zajęcia omówić stopień przygotowania się słuchaczy do zajęć i ich udział w zajęciu. Omówić niedociągnięcia w pracy słuchaczy. Dla ujednolicenia naniesienia ugrupowania artylerii podać współrzędne baterii:

bateria	x	y
20 bah	74523	45886
1 b.	76610	43758
2 B.	77648	43815
3 b.	76284	44520
7 b.	77218	44928
8 B.	76894	46272
9 b.	75490	45538

Temat następnego zajęcia: organizacja rozpoznania i ognia na wprost.

Do zajęć słuchacze winni:

- auaktualnić mapy na podstawie dzisiejszego zajęcia;
- zaprojektować rozmieszczenie plutonów dowodzenia baterii i dywizjonów.
- zaproponować rozwinięcie plutonu rozpoznania dźwiękowego.

8. Powrót - marszruta - jak na dojazd.

ZAJĘCIE Nr 3

I. TEMAT ZAJĘCIA: Organizacja rozpoznania i ognia na wprost.

II. C E L: Nauczyć słuchaczy organizacji rozpoznania i organizacji ognia na wprost.

III. C Z A S: 6 godzin /360 min/

IV. METODA: Zajęcia grupowe w terenie.

V. ZAGADNIENIA SZKOLENIOWE:

1. Orientacja w terenie i organizacja rozpoznania oraz ognia na wprost:

Na punkcie pracy Nr 1	80'
- " - Nr 2	50'
- " - Nr 3	30'

2. Zarządzenie do rozpoznania i kierowania ogniem .....

30'

3. Rozpoznanie rubieży rozwinięcia
20 bpanc do ognia na wprost .....

20'

4. Rozkaz bojowy dla grup dział
strzelających na wprost .....

20'

5. Omówienie zajęcia .....

10'

6. Dojazd i powrót .....

120'

R a z e m 360'

VI. PRZEBIEG ZAJĘCIA

1. Orientacja w terenie i organizacja ognia na wprost

Punkt pracy Nr 1 - trygonometr 167.8 .....

80'

Po przybyciu na pkt pracy dać słuchaczom 10' czasu na orientację w terenie dozory i kodowanie terenu, następnie wyznaczyć słuchacza do zorientowania w terenie pod względem topograficznym i taktycznym, poczym w roli dowódcy 2/5 pz zapoznać słuchaczy z ugrupowaniem bojowym batalionu i w miarę potrzeby uzupełnić dane o nieprzyjacielu.

3 k 2/5 pz z plutonem czołgów, jednym SPG plutonem ^{moż-}dzierzy 82 (broni rejonu SIENNICA - WOLA SIENNICKA

4 k 2/5 pz z kcz /bez pl/ jednym SPG, plutonem moździerzy
82 mm broni rejonu PIASKI - STARA WIEŚ

5 k 2/5 pz w obwodzie za grzbietem wzgórza 167,8.

Współrzędne plutonów moździerzy:

1 pl. 82 mm moździerzy: x = 74720

y = 42410

2 pl. 82 mm moździerzy: x = 73900

y = 43020

pl. 120 mm moździerzy x = 74310

y = 43250

pluton PPK w rejonie cmentarza /7442/

Stan amunicji: moździerze 0,2 jo

PPK 0,5 jo

czołgi 0,1 jo

Od godz. 12.00 przeciwnik na osiągniętej rubieży okopuje się zamykając swoim ogniem dolinę przed nami i rzeczki SIENNICKA.

0 godz. 13.00 przeciwnik przy użyciu helikopterów minował dolinę rz. SIENNICKA na wysokości GOGOLINA.

Organizacja rozpoznania

Wyznaczyć 1-2 słuchaczy dla wskazania w terenie pasa rozpoznania i rejonów szczególnej uwagi oraz zadań dla rozpoznania.

Proponowane rozwiązanie:

Pas rozpoznania - prawa granica WOJCIECHÓWKA - ZALESIE
-WŁADZIN

- lewa granica TRUSZCZYN - DŁUŻEW.

Rejony szczególnej uwagi: 1/ NOWODWÓR - GOGOLINA - BORKI

2/ BESTWINY.

Dywizjony prowadzą rozpoznanie w pasie rozpoznania PGA-20 w nakładkę.

20 bah włączyć na okres przygotowany w skład 1/7 pa,
a 5 bah w skład 2/2 pa.

Rejony PO dyonów 2/2 pa bez zmian, 1/7 pa rejon szkoły SIENNICA, 3/7 pa na tym rejonie.

Pluton dowodzenia 7 pa rejon PO na tym wugórze - pas rozpoznania: prawa granica SIENNICA - BORKI, lewa granica WOLA SIENNICKA - MROZIK; rejon szczególnej uwagi: GOGOLINA.

Pluton rozpoznania dźwiękowego - pas rozpoznania jak pas rozpoznania PGA-20, rejony szczególnej uwagi:

1. MROZIK
2. NOWODWÓR
3. GŁUPIANKA

Rubież rozwinięcia - jak mapa /wskazać w terenie/

Numeracja celów od 101 - 150.

Propozycje słuchaczy uzupełnić po-przez dyskusję i własne podsumowanie.

Następnie omówić sposób wyznaczania rubieży rozwinięcia plutonu rozpoznania dźwiękowego po ustaleniu polecić słuchaczom wrysować rubież na mapę z umiejscowieniem placówek. Wyznaczyć słuchacza dla omówienia sposobu przygotowania PO do prowadzenia rozpoznania w nocy.

Punkt pracy Nr 2 - szkoła w SIENNICY /kościół/ .... 50'

Na tym punkcie przerobić:

- a/ orientację topograficzną i taktyczną
- b/ organizację rozpoznania
- c/ organizację ognia na wprost.

ad.a/: Dla przeprowadzenia orientacji topograficznej i taktycznej wyznaczyć 1-2 słuchaczy. Następnie w roli dowódcy 3 h 2/5 pz wskazać widoczne w terenie plutonowe punkty oporu /Nr 112, 114, 116 i 117/, oraz podać, że transportery plutonowe po spieszeniu się piechoty odeszły w rejonny jak cele: Nr 113 i 115 oraz, że na ugrupowanie kompanii prowadziły ogień moździerze z rejonu NOWODWÓR. Ponadto wskazać pojedyncze cele wykryte na wschodnich stokach wzg. 156,8. /cel Nr 121,122/.

ad. b/ W roli dowódcy 1/7 pa wyznaczyć w terenie PO dowódców baterii /PO dcy dyonu i PO dcy baterii podręcznej - jak pkt pracy/, bateria 2 w prawo na płn. wsch. skraju SIENNICA - bateria 3 w rejonie PIASKI.

Pas rozpoznania dyonu jak pas rozpoznania PGA-20.

Pas rozpoznania 2 baterii: pojedyncze zabudowania /7541 d/, ZALESIE;

Kościół SIENNICA, BORKI; rejon szczególnej uwagi płn. GOGOLINA, NOWODWÓR.

1 bateria - trygonometr 167,8, BORKI

- z lewa WOLA SIENNICKA , wyż. MROZIK; rejon

szczególnej uwagi GOGOLINA.

3 bateria - WOLA SIENNICKA, LASOMIN, wyż. las /7344c/, wzg.
146,2/
rejon szczególnej uwagi BESTWINY.

Zadania: rozpoznać i określić położenie w terenie plutonowych punktów oporu oraz pojedyncze cele między plutonowymi punktami oporu, stopień inżynieryjnej rozbudowy plutonowych punktów oporu, rozmieszczenie moździerzy npla, obecność dział "WIDDER" na przednim skraju, rozmieszczenie PO przeciwnika i jego środków radiotechnicznych.

Dodatkowe zadanie do rozpoznania dla 2/2 pa: W ciągu nocy ogniem z tymczasowych stanowisk ogniowych rozpoznać ewentualność pól minowych w dolinie rz. SIENNICKA a głównie na szosie w rejonie GOGOLINA.

od. C/: Określenie rejonu celów: - stok na zachód SIENNICKA, GOGOLINA, NOWCDWÓR - rubież stanowisk ogniowych środków do ognia na wprost pld.-zach. skraj SIENNICKA.

- meldunek dowódcy plutonu czołgów:

Stan czołgów w plutonie 5 w tym 2 uszkodzone, zostaną wyremontowane we własnym zakresie do świtu dnia jutrzejszego.

Rozmieszczenie czołgów - w prawo od kościoła /wskazać w terenie/

Zadania: - w okresie ogniowego przygotowania niszczyć pojedyncze cele na odcinku droga polna z SIENNICKY do GOGOLINA /7440/, GOGOLINA /7341/.

Po wyruszeniu wojsk do ataku niszczyć środki ogniowe npla na zasięg skutecznego ognia.

Punkt pracy Nr 3 - PIASKI ..... 30'

Na tym punkcie przerobić:

- a/ orientację topograficzną i taktyczną
  - b/ orientację rozpoznania
  - c/ organizację ognia na wprost
- Sposób pracy jak na punkcie Nr 2.

2. Zarządzenie do rozpoznania i kierowania ogniem 30

Dać słuchaczom 5' czasu na przygotowanie zarządzenia do rozpoznania a następnie wyznaczyć słuchacza w roli szefa sztabu PGA-20 do wydania zarządzenia do rozpoznania. Treść zarządzenia uzupełnić poprzez dyskusję i własne podsumowanie. Proponowana treść zarządzenia do rozpoznania i prac topograficznych wydanej przez szefa sztabu PBA-20.

1. Nieprzyjaciel

Przed frontem 2/5 pz bronią się pododdziały 19 i 20 /7 DZ NRF/. Npl organizuje obronę systemem punktów oporu zamykając dolinę przed nami i dolinę rz. SIENNICZKA.

Ugrupowanie 2/5 pz ostrzeliwane jest ogniem moździerzy i artylerii npla z rejonów:

WIELKIE GÓRY /7337/, NOWODWÓR, GŁUPIANKA, BESTWINY.

Dotychczas wykryti:

- plutonowe punkty oporu kompanii pierwszorzutowych
mapa
- rejony stanowisk ogniowych moździerzy i artylerii
- pojedyncze cele na wschodnich stokach wzg. 156,8

Przewidywane rejony stanowisk ogniowych artylerii i moździerzy npla:

- GŁUPIANKA
- Płd.zach. MAJDAN
- MROZIK

Odwody 19 i 20 BZ w rejonach: - GOCZŁAW,
- WOLA SUFCZYŃSKA.

2. Zadania rozpoznania /dla wszystkich środków rozpoznania

Rozpoznać i określić położenie w terenie: - plutonowe punkty oporu:

- pojedyncze cele między plutonowymi punktami oporu;
- stopień inżynierskiej rozbudowy plutonowych punktów oporu;
- rozmieszczenie moździerzy npla;
- rozmieszczenie PO przeciwnika i jego środków radio-technicznych;
- obecność i rozmieszczenie dział "WIDDER" na przednim skraju.

- Pluton rozpoznania dźwiękowego rozwinąć na rubieży - mapa i prowadzić rozpoznanie baterii dział i moździerzy npla.
- 2/2 pa - w ciągu nocy ogniem z tymczasowych stanowisk ognio-
wych rozpoznać pola minowe w dolinie rz. SIENNICKA na wys.
GOGOLINA.

3. Podział sił i środków rozpoznania

Wszystkie pododdziały artylerii prowadzą rozpoznanie posiadany-
nym etatowym sprzętem rozpoznania.

4. Pasy rozpoznania i RSU

	Pas rozpoznania		Rejon szczególnej uwagi
	Granica prawa	Granica lewa	
PGA-20	WOJCIECHÓWKA Z A L E S I E WŁADZIN /7136/	TRUSZYN /7344/ DŁUŻEW /6941/	NOWODWÓR GOGOLINA BORKI /7139/
Pluton rozpoznania dźwiękowego	jak pas rozpoznania PGA-20		MROZIK NOWODWÓR GŁUPIANKA
2/2 pa	WOLA SIENNICKA GOGOLINA BORKI	PIASKI BESTWINY	BESTWINY

5. Numeracja celów

PGA - 20 - 126 - 150

2/2 pa - 111 - 125

6. Dane organizacyjne

- o wykrytych bateriach artylerii i moździerzy npla meldować natychmiast do sztabu PGA - 20
- łączność z dowódcą PGA na fali .....
- łączność z dowódcami ogólnowojskowymi - bezpośrednia.

7. Zabezpieczenie topogeodezyjne

Dowiązanie topogeodezyjne elementów ugrupowania bojowego:

- a/ w okresie przygotowawczym na podstawie dokładnego przygotowania topogeodezyjnego

b/ w toku działań na podstawie przygotowania pobieżnego.

Gęstość sieci geodezyjnej w rejonach SO artylerii 1 punkt na 4 km².

8. Zabezpieczenie meteorologiczne

Komunikaty meteorologiczne odbierać w godzinach parzystych na fali ..... Pierwszy komunikat o godz. 4.00, 24.3. Kryptonim stacji meteorologicznej "KLON", Nr 05.

9. Terminy

Początek rozpoznania godz. 17.00 23.3

Zakończenie prac topogeodezyjnych w rejonach stanowisk ogniowych 4.00 24.3.

10. Meldunki

Pisemne co 6 godzin, pierwszy meldunek 23.00.

Ustne natomiast po wykryciu środka napadu jądrowego na sygnał "ELEKTRON".

Po przedyskutowaniu treści zarządzenia wydanego przez słuchacza i własnym podsumowaniu dać słuchaczom 5' czasu na przygotowanie zarządzenia do kierowania ogniem następnie wyznaczyć 1-2 do wydania w roli szefa sztabu PGA-20 zarządzenia do kierowania ogniem.

Treść zarządzenia uzupełnić dyskusją i własnym rozwiązaniem. Proponowana treść zarządzenia do kierowania ogniem.

1. Przygotowanie nastaw do ognia skutecznego w okresie przygotowawczym na podstawie dokładnego przygotowania, w toku działań na podstawie przygotowania pobieżnego.

2. Kz 37 - 00

Poprawki obliczać:

- dla kz $\pm$ 4 - 00

- dla granatu OF-540 na odległościach 4, 6, 8, 10, 12, 14 km. na ładunku 4

- dla granatu OF-462 na odległościach 4, 6, 8, 10 km na ładunku 4 i 2

Przygotowanie balistyczne i techniczne zakończyć do godz. 5.00 24.3.

3. Dowiązanie ugrupowania bojowego zakończyć do godz. 4.00 24,3.

Pomocnik szefa sztabu d/s operacyjnych dokonać orientacji dział i przyrządów w Kz.

4. Gotowość do otwarcia ognia 600, 24.3.
5. Amunicję przechowywać na podkładach pod przykryciem.
6. Komunikaty meteorologiczne odbierać co 2 godz. na fali .....
- Pierwszy komunikat godz. 4.00 24.3.
- Kryptonim stacji meteorologicznej "KLON", Nr 05.
7. Kontrolę dowiązania ugrupowania bojowego, orientacji dział i przyrzędów w kierunku zasadniczym przeprowadzi pomocnik szefa sztabu d/s rozpoznawczych.

3. Rozpoznanie rubieży rozwinięcia 20 bpanc

do ognia na wprost ..... 20'

Po wydaniu zarządzenia do kierowania ogniem przejść w rejon SIENNICY i nakazać słuchaczom rozmieścić na terenie środki ogniowe 20 bpanc do ognia na wprost w tym celu po 5' rozpoznaniu i orientacji wyznaczyć słuchacza do ich rozmieszczenia.

Proponowane rozwiązanie - pluton 85 mm armat rozmieścić na odcinku około 300 m przed drogę w lewo od kościoła. - wskazać w terenie poszczególne stanowiska ogniowe dla dział

- pluton PPK rozmieścić na odcinku około 2 km przed SIENNICA /w prawo od kościoła/ - pokazać w terenie poszczególne stanowiska ogniowe wyrzutni PPK zwracając uwagę na teren przed wyrzutniami oraz możliwość ukrycia i maskowania poszczególnych wyrzutni.

W roli dowódcy 3 k 2/5 pz wskazać pojedyncze cele wykryte na wschodnich stokach wzg. 156,8 /cele Nr 121 i 122/.

4. Rozkaz bojowy dla grup dział strzelających na wprost ... 20'

- Organizacja grup dział strzelających na wprost
wyznaczyć słuchacza w celu podania składu grup dział strzelających na wprost, ich dowódców i zadań ogniowych w okresie przygotowawczym i w czasie ataku.

- Proponowane rozwiązanie - na odcinku obrony 3 k 2/5 pz rozmieszczone są środki 20 bpanc pluton czołgów i jeden SPG-9. Dowódca grupy dział strzelających na wprost - dowódca 20 bpanc.

- na odcinku 4 k 2/5 pz kcz /bez plutonu/ i jeden SPG-9. Dowódca grupy - dowódca kcz.

Zadania: w okresie ogniowego przygotowania niszczyć pojedyncze cele na odcinku droga polna z SIENNICA, do GOGOLINA - GOGOLINA /7341/, po wyzniesieniu wojsk do ataku niszczyć środki ogniowe npla na zasięg skutecznego ognia.

Po ustaleniu składu grup dział strzelających na wprost i dowódców oraz po ustaleniu rozmieszczenia stanowisk ogniowych dla poszczególnych dział, PPK, SPG-9 i czołgów wyznaczyć słuchacza do wydania rozkazu bojowego /w roli szefa artylerii pułku/ dla dział strzelających na wprost.

Proponowane rozwiązanie.

1. Orientacja, kodowanie, dozory /wskazuje w terenie/.
2. Przed frontem natarcia bronią się pododdziały 19 i 20 BZ. Nieprzyjaciel od godzin południowych organizuje obronę na rubieży - mapa /wskazuje w terenie wykryte punkty oporu i pojedyncze cele/.
3. 20 pz przechodzi do natarcia z rejonów położonych w głębi z zadaniem przełamania obrony npla na odcinku: GOGOLINA /7440/, BESTWINY /7242/, rozbicia batalionów pierwszorzutowych npla i w zadaniu bliższym opanować rubież: BORKI /713 LASOMIN /7140/, BESTWINY. Następnie rozwija natarcie w kierunku: GŁUPIANKA /7038/, LUBICE /6535/, GÓRKI /5889/ i opanowuje rubież: LUBICE, GOCLAW.

Kierunek dalszego natarcia: LUBICE, WOJTOWIZNA /5728/, OSTRÓWEK /4817/.

Na prawo przechodzi do natarcia 7 pcz.

Na lewo naciera 21 pcz.

4. 20 bppanc ześrodkowuje się w rejonie POTOK ŁĘKAWICKI tworząc oppanc pułku.

W okresie ogniowego przygotowania z 20 bppanc, przydzielony kcz i środki ppanc 2/5 pz stanowią dwie grupy dział strzelających na wprost w składzie:

1 grupa - 20 bppanc, pluton czołgów i jeden SPG - dowódca grupy - dowódca 20 bppanc; niszczy pojedyncze cele na odcinku 3K 2/5 bpoz.

2 grupa - kcz /bez plutonu/ i 1 SPG, dowódca grupy - dowódca kcz; niszczy pojedyncze cele na odcinku 4 K 2/5 p

5. Orientacyjne użycie amunicji na cel:

35 mm armata	- 30 pocisków
100 mm armata czołgowa	- 18 pocisków
PPK	- 3 pociski
SPG-9	- 10 pocisków

/ogień będzie prowadzony w okresie ogniowego przygotowania a więc w ograniczonej widoczności, szczególnie po przeniesieniu ognia art. w głąb dla osłony ataku.

6. Stanowiska ogniowe dla poszczególnych środków ogniowych wskazuje w terenie.

7. Gotowość ogniowa godz. 6.00 24.3.

8. Stanowiska ogniowe przygotować w nocy, zajęcie stanowisk ogniowych nastąpi na sygnał: "RUBIEŻ" /po pierwszej NO na przedni skraj obrony npla/.

9. Po wykonaniu zadań ogniowych w okresie ogniowego przygotowania osłonić atak przez niszczenie pojedynczych celów na zasięg ognia skutecznego.

Po opanowaniu przez piechotę pierwszego horyzontu 20 bppanc działa zgodnie z planem działania oppanc pułku.

Po wydaniu rozkazu dla grup strzelających na wprost uzupełnić go własnym podsumowaniem. Podkreślić, że zadania dla dział strzelających na wprost szef artylerii pułku zazwyczaj ujmuje w formie szkicu ognia, na który nanosi się: przedni skraj obrony npla, rozmieszczenie celów, stanowiska ogniowe dział ze wskazaniem kierunku ich ognia.

W legendzie podaje się czas rozbudowy i zajęcia stanowisk ogniowych oraz czas i sygnał otwarcia ognia.

5. Omówienie zajęcia ..... 10'

- Omówić stopień przygotowania słuchaczy do zajęć i ich zasadnicze niedociągnięcia w czasie referowania poszczególnych zagadnień.

- Podkreślić ważność i konieczność pokonania obrony ppanc npla dla umożliwienia wykonania zadania przez pułk.

- Temat następnego zajęcia: "Planowanie rozpoznania artyleryjskiego".

- Na następne zajęcia uaktualnić mapy.

6. Dojazd i powrót z zajęć ..... 120'

Załącznik: założenie z załącznikami.

OPRACOWAŁ:

ppłk dypl. mgr S. PATAJ

ppłk dypl. J. NAROJCZYK

Wydrukowano w 2 egz.

Egz. Nr 1 - Bibl. Tajna

Egz. Nr 2 - ppłk dypl. mgr PATAJ

Wyk.: ppłk S.PATAJ i ppłk J.NAROJCZYK

Druk.: JK-dn. 26.02.68r.

Nr ks.: 060

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO
im.gen.broni K.Swierczewskiego

KATEDRA TAKTYKI WOJSK RAKIETOWYCH I ARTYLERII

"ZATWIERDZAM"
SZEFE KATEDRY TAKTYKI WRI Art.

Stas
płk prof. Józef STACHOWSKI

Egz.Nr. 12.....

256

Rok szkolny 1968/69
Dla wykładowców i słuchaczy
II K.WL.

ĆWICZENIE GRUPOWE Nr 124 i 127.

Temat: "Działania bojowe pułku"

Z A Ł O Ż E N I E Nr 1.

do zajęcia Nr 1 i 2.

Mapy 1 : 50 000 N-34-139-ABCD

N-34-140-ABCD

N-34-141-AC

M-34- 7-AD

M-34- 8-AB

M-34- 9-A

1 : 25 000 N-34-140-C abcd.

I.

3 KA NRF w składzie: 2, 7 DZ i 5 DPanc po sforsowaniu rz. WISŁA w rejonie pld WARSZAWA od godzin nocnych 22/23.3 prowadził działania zaczepne w kierunku wschodnim z zadaniem rozbicia wojsk " Wschodnich " na prawym brzegu rz. WISŁA i rozszerzenia przyczółka dla umożliwienia działań zaczepnych w kierunku wschodnim.

7 DZ /19, 20 BZ i 21 BPanc/ wchodząc w skład pierwszego rzutu 3 KA prowadziła natarcie na kierunku GÓRA KALWARIA, OSIECK, KOŁBIEL /7033/ KAŁUSZYN /8655/ z zadaniem rozbicia 1 DZ " Wschodnich " i opanowania rubieży: OTWOCK, MIŃSK MAZOWIECKI, CEGŁÓW /8050/, STOCZEK ŁUKOWSKI /5966/.

W wyniku silnego oporu wojsk " Wschodnich " / 1 DZ, 3 Brygady Manewrowej i przeciwuderzenia wykonanego siłami 2 DZ do 12.00 23.3 natarcie 7 DZ NRF zostało ostatecznie załamane na rubieży: RUDZIENKO /7333/ SIENNICA /7342/, STAROGRÓD /6744/, STAROWOLA /6049/. 1 DZ / 1 A / "Wschodnich" broniła się na wschodnim brzegu rzeki WISŁA powstrzymując natarcie przeciwnika na kolejnych rubieżach oporu z zadaniem opóźnienia jego natarcia i umożliwienia podciągnięcia świeżych sił dla likwidacji npla na przyczółku.

Po wprowadzeniu 2 DZ na ogólnym kierunku: KAŁUSZYN, KOŁBIEL i załamaniu działań zaczepnych npla na kierunku: GÓRA KALWARIA, KAŁUSZYN dca 1A zamierza siłami 7 DZ i częścią sił 2 i 1 DZ wykonać uderzenie na ogólnym kier. KAŁUSZYN-KOŁBIEL, GÓRA KALWARIA i przy współdziałaniu z 14 DPanc rozbicić zasadnicze siły 3 KA NRF na przyczółku, sforsować rz. WISŁA i uchwycić przyczółek w rejonie płn i pld. GÓRA KALWARIA dla zapewnienia możliwości dalszego rozwijania operacji w kierunku zach.

II.

O godz. 12.00 23.3 dowódca 7 DZ wezwał na swoje WSD w IGANIE /8382/ dowódcę 20 pz, gdzie w obecności szefa artylerii pz postawił następujące zadanie:

1. W pasie natarcia 7 DZ bronią pododdziały 19 BZ /7 DZ NRF/ w sile około dwóch bcz i bcz. Przedni skraj obrony npla na rubieży: GRZEBOWILK /7637/, GOGOLINA /7341/, KĄTY /7143/, STAROGRÓD. Stwierdzono odwody npla w rejonie WOLA SUFCZYŃSKA i wschód GOŚLAW - każdy w sile do batalionu czołgów.
2. W pasie natarcia 7 DZ wojska raketowe 1A są w gotowości, w wypadku przejścia do działań z bronią masowego rażenia do zwalczania środków napadu jądrowego i odwodów npla oraz do niszczenia przepraw na rzece WISŁA.

W przodzie 5 pz /2 DZ/ osłania podejście i rozwinięcie 7 DZ utrzymując rubież: POGORZEL, SIENNICA, KULKI /6945/.

Na prawo naciera 2 DZ w kierunku: MIŃSK MAZOWIECKI, KOŁBIEL, GÓRA KALWARIA.

Na lewo naciera 1 DZ w kierunku: KAMIONKA /7051/, GARWOLIN.

3. 7 DZ /20, 21, 22 pz i 7 pcz/ przechodzi do natarcia z rejonów położonych w głębi i wykorzystując zaskoczenie oraz przewagę sił i środków przełamuje obronę npla na odcinku: /wył/ POGORZEL /7640/, /wył/ KATY /7143/, wykonując główne uderzenie prawym skrzydłem na kierunku: TYBORÓW /8245/, LUBICE /6535/, OSIECK, pld. GÓRA KALWARIA.

Zadanie bliższe: po wejściu do bitwy rozбивa zasadnicze siły 19 BZ i opanowuje rubież: ANTONINEK /6733/, LUBICE /6534/, GOCLAW.

Zadanie następne: wprowadzając - drugi rzut rozбивa odwody 7 DZ, rozwija natarcie w kier. zachodnim, i opanowuje rubież: POGORZEL /5926/, WOJTOWIZNA /5728/ KRYSTYNA /5436/.

Zadanie dnia: rozwija natarcie w kierunku zachodnim, forsuje rz. WISŁA w rejonie Sobienie JEZIORY i opanowuje przyczółek w rejonie /wył/ GÓRA KALWARIA, ROSOSZKA /5213/, KONARY /4915/.

Linie rozgraniczenia:

- na prawo / z 2 DZ/: JANÓW /7844/, NW. POGORZEL, GADKA /6934/ PODBIEL /6425/ KOSUMCE /6118/. Wszystkie punkty prócz JANÓW dla 2 DZ.

- na lewo / z 1 DZ PODSKWARNE /7653/, WOLA STAROGRODZKA, KRYSTYNA /5437/, STOCZEK /4933/. Wszystkie punkty prócz KRYSTYNA dla 1 DZ.

4. Rozkazuję:

a/ 20 pz z 7 pa /bez 2/7 pa/, 2 ksap, 2 pl. inż, drog., kid 7 bsap wejść do walki po marszrucie BOJME /8665/, KOLONIA MARYSIN /8759/, SZYMONY /8556/, WOLA KAŁUSKA /8253/, CEGŁÓW /8050/, ROSOSZ /7747/ przełamać obronę npla na odcinku GOGOLINA /7440/, BESTWINY /7242/, wykonując główne uderzenie w kierunku SIENNICA, LUBICE /6535/, GORKI /5889/, ~~NOWODWÓR /7340/ KOŁBIEL~~.

Zadanie bliższe: we współdziałaniu z sąsiadami przełamać obronę batalionów pierwszego rzutu 19 BZ i opanować rubież: BORKI /7139/, LASOMIN /7140/, BESTWINY /7141/.

Zadanie następne: rozwinąć powodzenie w nakazanym kierunku i opanować rubież: LUBICE /6535/, GOCLAW /6438/.

Kierunek dalszego natarcia: LUBICE, WOJTOWIZNA /5728/, OSTROWEK /4817/.

SD - BUDY ŁĘKAWICKIE /7745/.

b/ Na prawo przechodzi do natarcia 7 pcz wykonując główne uderzenie na kierunku: POGORZEL /7640/, SUFCZYN /8835/, kol. OSIECK, SOBIENIE JEZIORY. W zadaniu bliższym przełamuje obronę batalionu pierwszego rzutu i opanowuje rubież: BORÓWEK /7438/, KOŚMINY /7239/.

W zadaniu następnym opanowuje rubież: GADKA /6934/, BOLECHÓWEK /6635/,
Kierunek dalszego natarcia: KĄTY /6533/, SOBIENIE BISKUPIE, CZERSK.
Linia rozgraniczenia: KRZYWICA /7743/, SIENNICA, kol. LASOMIN /7239/, SUFCZYN,
KĄTY /6433/ OSIECK. Wszystkie punkty prócz SIENNICA i OSIECK - wyłącznie dla
20 pz. Odpowiedzialny za styk - dca 7 pcz.

c/ na lewo przechodzi do natarcia 21 pz wykonując główne uderzenie swoim prawym
skrzydłem.

Zadanie bliższe: przełamuje obronę batalionu pierwszego rzutu i opanowuje
rubież: DŁUŻEW /6941/, WÓLKA DŁUŻEWSKA /6942/.

Zadanie następne: zabezpieczając lewe skrzydło dywizji opanowuje rubież:
GOCLAW, WOLA STAROGRODZKA /6442/, poczym przechodzi do drugiego rzutu dywizji.

Linia rozgraniczenia z nim: DĘBNIAK /7648/, PŁASKI, RADACHOWKA /6838/,
AUGUSTÓWKA /6235/, GÓRKI. Wszystkie punkty dla 20 pz.

Odpowiedzialny za styk dca 20 pz.

d/ Drugi rzut 7 DZ - 22 pz przechodzi do walki z rubieży BOLECHÓWEK wykonując
główne uderzenie w kierunku: OSIECK.

Zadanie bliższe: rozwija powodzenie w kierunku zachodnim i opanowuje rubież:
POGORZEL, WOJTOWIZNA.

Kierunek dalszego natarcia: OSIECK, SZPRUCH GÓRNY /5614/.

e/ 7 drt jest w gotowości, w wypadku przejścia do działań z bronią masowego
rażenia, do zwalczania środków napadu jądrowego npla oraz odwodów 19 i 20 BZ.
Rejon stanowisk startowych: PGR MIENIA /8047/, CEGŁÓW, ROSOSZ /7747/.

f/ Artyleria.

Zadania:

a/ W okresie ogniowego przygotowania natarcia:

- obezwładnić siłę żywą i środki ogniowe w plutonowych punktach kompanii
pierwszorzutowych;
- obezwładnić moździerze i artylerię npla;
- zniszczyć ogniem na wprost wykryte środki ogniowe npla, a głównie jego
środki ppanc.

b/ W okresie ogniowego wsparcia natarcia:

- obezwładnić rubież obrony kompanii drugorzutowych;
- wesprzeć natarcie piechoty i czołgów metodą KZ^o na głębokość ugrupowania
batalionów pierwszego rzutu npla;
- obezwładnić nowe baterie artylerii i moździerzy npla;
- obezwładnić npla na kolejnych rubieżach oporu;
- być w gotowości do odparcia kontrataków npla, prawdopodobnie na kierun-
kach: KOŁBIEL - SIENNICA i WOLA STAROGRODZKA - SIENNICA;
- zabezpieczyć wejście do walki 22 pz co najmniej dwoma dywizjonami;

- zabezpieczyć forsowanie rz. WISŁA większością sił artylerii dywizji.

Gotowość do otwarcia ognia 6.00 24.3.

Środki dyspozycyjne 7 DZ - 1 ABAA /bez 1 i 2 dyonu/.

g/ OPpanc - 7 dppanc z OZap w składzie: 1 ksap /bez 3 pl/ i plut. min. z 7 bsap

Zadania:

W okresie ogniowego przygotowania natarcia niszczy środki ppanc na kierunku przełamania 7 pcz, poczym przesuwają się za ugrupowaniem 20 pz w gotowości do zwalczania kontratakujących czołgów npla na kier. jak wyżej. Następnie wraz z 22 pz przeprowadzają się na przyczółek dywizji.

OZR - Kid /bez 2 pl/ 7 bsap. utrzymuje dywizyjną drogę dowozu i ewakuacji.

SD - od 22.00 23.3 SKWARNE /7852/.

Rozpoczęcie ataku 7.00 24.3.

III.

Z zadań postawionych szefowi art. 20 pz przez dcę AD wiadomo:

1. Wzmocnienie pułku w artylerii: 7 pa /bez 2/7 pa/;

Artyleria wsparcia / na zasięg skutecznego ognia/:

- 2/2 pa;
- 5 bhb;
- moździerz organiczne 2/5 pz;
- kcz i środki ppanc 2/5 pz.

2. Zadania:

A. W okresie ogniowego przygotowania natarcia:

- obezwładnić siłę żywą i środki ogniowe w plutonowych punktach kompanii pierwszorzutowych na odcinku przełamania pułku;
- obezwładnić moździerz w pasie natarcia pułku;
- być w gotowości do zwalczania artylerii w/g oddzielnego planu;
- obezwładnić środki przeciwpancerne npla w ramach systemu obrony batalionów pierwszorzutowych;
- ogniem na wprost zniszczyć pojedyncze i grupowe cele /szczególnie środki ppanc/ na przednim skraju odcinka przełamania pułku.

B. W Ogniowym wsparciu natarcia:

- wspierać atak metodą KZO w pasie natarcia pułku na głębokość batalionów pierwszorzutowych npla;
- zwalczać moździerz i artylerię npla znajdującą się w zasięgu ognia artylerii pułku;
- wzbronąć manewru środków ppanc batalionowych i brygadowych;
- zwalczać siły i środki na kolejnych rubieżach w pasie natarcia pułku;

- być w gotowości do wzięcia udziału w odparciu kontrataków npla na kierunkach - jak zadania artylerii dywizji;
  - wesprzeć wejście do walki 22 pz siłami większości artylerii pułku. Orientacyjny czas trwania ogniowego przygotowania ok. 30 min. Przewidywana gęstość obezwładnienia npla - 100 %.
- Szczegółowe zadania wykonywane na rzecz 20 pz siłami artylerii dywizji, czas trwania i układ ogniowego przygotowania oraz przydział amunicji zostaną podane dodatkowo.
- Grupa rekonesansowa dcy AD rozpocznie pracę w rejonie rozwinięcia artylerii o 15.00. Punkt zbiórki GAJÓWKA HUTA /7848/.

IV.

1. Zamiar dcy 20 pz /ogłoszony o 12.00/.

Zamierzam przegrupować pułk pod osłoną nocy po nakazanej marszrucie, uderzyć w styk między ^{192 i 193} 51 i 52 bpz, główny kierunek uderzenia na prawym skrzydle. Pułk ugrupować w dwa rzuty: mając w pierwszym rzucie i na prawym skrzydle 1/20 pz, a na lewym skrzydle 2/20 pz. Bataliony pierwszorzutowe wzmocnić siłami - po kompanii czołgów. Drugi rzut / 3/20 pz z kcz/ wprowadzić z rubieży ~~20.000/7855/~~ **MROZIK/71401**. Artylerię przydzieloną oraz baterie pułkowe przegrupować w nocy w rejon wyjściowy do natarcia.

2. Wytyczne do przygotowania propozycji użycia artylerii:

Propozycje złożyć w czasie od 15.15 - 15.30.

W propozycjach uwzględnić:

- podział i ugrupowanie artylerii;
- propozycja przegrupowania artylerii w rejon stanowisk ogniowych;
- sposób osłony ogniowej wejścia pułku do walki;
- stopień obezwładnienia obrony przeciwnika; w tym jego systemu obrony ppanc;
- możliwość zapewnienia ciągłości wsparcia na głębokość zadania pułku;
- sposób ogniowego wsparcia wejścia do walki III rzutu pułku;
- ogniowa osłona styków pułku;
- propozycje organizacji i użycia odwodu ppanc;
- propozycje przegrupowania artylerii;
- inne zadania w/g waszego uznania oraz wasze prośby.

Przydział:

pl - oł
inf. sub. o. 15.30

- 16.00 - sterowy
na explanationi rousen sterowy

Dane dodatkowe:

1. Ukompletowanie artylerii 20 pz i 7 pa oraz stan zapasów ruchomych amunicji zgodnie z etatem;
2. Warunki meteorologiczne - jak w dniach ćwiczeń;
3. Dowóz zapasów doraźnych transportem armii i dywizji w rejon GAJÓWKA HUTA do 4.00 24.3, skąd dcy oddziałów artylerii i szefowie art. ~~pz~~ rozprawa-
dzą wozy w rejony stanowisk ogniowych. Transport należy zwolnić do 6.00;
4. Organizacja wojsk własnych zgodnie z obowiązującymi etatami ćwiczebnymi na 1968 r.
5. Osłonę rozwinięcia artylerii zapewnia dywizyjny paplot bez 1 baterii.

VI.

Praca do wykonania:

A. Do zajęcia nr 1.

1. Przystudiować skrypt wykładu nr bibl. 08839 i 08807 oraz niniejsze założenie z załącznikami.
2. Przystudiować: St.MASIARCZYK " Obrona przeciwpancerna ". Myśl Wojskowa nr 10/67 r.
3. W roli szefa art. 20 pz przeprowadzić analizę zadania i ocenę położenia, a wnioski z nich zakonspektować.
4. Przygotować projekt propozycji użycia artylerii.

B. Do zajęcia nr 2.

- przygotować plan rekonesansu szefa art. 20 pz;
- zakonspektować treść rozkazu do rozwinięcia artylerii i treść zarządzenia do kierowania ogniem.

Załączniki:

~~Nr 1 Mapa położenia wyjściowego.~~

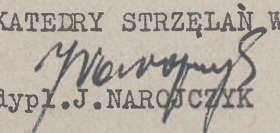
OPRACOWALI:
ADIUNKT KATEDRY TWriArt.

ppłk dypl.mgr. St.PATAJ

SPRAWDZIŁ
KIEROWNIK ZESPOŁU TAKTYCZNEGO
KATEDRY TAKTYKI WR i ART.

ppłk dr K.KAGANIEC

ADIUNKT KATEDRY STRZELAŃ WR i Art.

ppłk dypl. J.NAROJCZYK

Wydrukowano w 12 egz.

Egz. Nr 1-11 Bibl.Tajna

Egz. Nr 12 do OM

Wyk.ppłk S.PATAJ i ppłk J.NAROJCZYK

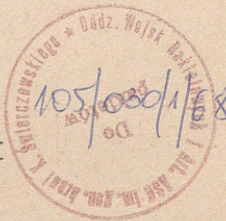
Druk: I.D-dn.14.02.1968 r.

Nr ks. 052.

A k a d e m i a   S z a t a b u   G e n e r a l n e g o
im.gen.broni K.Swierczewskiego

KATEDRA TAKTYKI WOJSK RAKIETOWYCH I ARTYLERII

ZATWIERDZAM
KATEDRY TAKT.WOJSK RAKIET.I ARTYLERII

~~_____~~
Egz.Nr. 1.....

płk prof.Józef STACHOWSKI

ĆWICZENIE GRUPOWE Nr 124 i 127

Temat: " DZIAŁANIA BOJOWE PUŁKU "

Zajęcie Nr 4 z rozpoznania artyleryjskiego " Planowanie rozpoznania
artyleryjskiego / opracowanie planu w postaci dokumentu/

OPRACOWANIE METODYCZNE

Temat: Planowanie rozpoznania artyleryjskiego.

C e l: Nauczyć słuchaczy opracowania planu rozpoznania artylerii pułku.

Czas: 2 godziny szkolne.

Metoda: Zajęcia grupowe w sali.

Zagadnienia:

1. Opracowanie części graficznej planu rozpoznania.
2. Opracowanie części opisowej planu rozpoznania.

Wskazówki organizacyjno-metodyczne

Do niniejszego zajęcia słuchacze nie otrzymują oddzielnego załączenia. Podstawę przygotowania się do zajęć stanowią:

- załączenie Nr 1 do ćwiczenia;
- treść zajęcia Nr 3 " Organizacja rozpoznania i kierowania ogniem";
- treść pozostałych dotychczasowych zajęć.

Przed zajęciami należy polecić słuchaczom pobranie kalki technicznej o wymiarach mapy oraz przygotowanie się w roli pomocnika szefa sztabu 7 pa d/s rozpoznawczych do wykonania planu rozpoznania /na kalce/ pod kierunkiem wykładowcy.

Przed przestąpieniem do opracowania planu rozpoznania zwrócić uwagę słuchaczy, że organizatorem działań artylerii /w tym i rozpoznania na korzyść artylerii pułku/ jest szef artylerii pułku. W ćwiczeniu, ze względu na przydzielone pułkowi, pułku artylerii bez dywizjonu, pomocnik szefa sztabu 7 pa do spraw rozpoznawczych może być wykorzystany przez szefa artylerii pułku do organizacji rozpoznania na korzyść artylerii pułku. W założonych warunkach pomocnik szefa sztabu 7 pa artylerii do spraw rozpoznawczych jest jednocześnie oficerem rozpoznawczym PGA-20 i całej artylerii pułku; w zakresie rozpoznania na korzyść PGA-20 podlega dowódcy grupy, w zakresie rozpoznania na korzyść całości sił artylerii pułku - szefowi artylerii pułku. Należy podkreślić, że jest to jedno z możliwych rozwiązań /być może nie zawsze celowe/ do czasu, gdy szef artylerii pułku będzie dysponował odpowiednimi organami rozpoznania, dowodzenia i łączności. Stąd w ćwiczeniu wszystkie organa rozpoznania artylerii pułku będą podlegać pomocnikowi szefa sztabu 7 pa d/s rozpoznawczych.

W czasie zajęć należy zwrócić uwagę słuchaczy, że planowanie rozpoznania w założonych warunkach nie może być realizowane jednorazowo i nie jest ściśle umiejscowione w czasie. Jedynie dla celów szkolnych przewidziano zajęcia na ten temat, aby zapoznać z formą i treścią planu rozpoznania oraz przygotować słuchaczy do samodzielnego wykonywania takiego dokumentu w przyszłości. Już z treści dotychczasowych zajęć wynika, że plan rozpoznania

w zasadzie został opracowany w czasie wypracowywania propozycji /ocena i ustalanie obiektów ognia/, po nawiązaniu łączności i współdziałania w zakresie zdobywania informacji o nieprzyjacielu - z szefem artylerii 5 pz, jak również podczas rekonesansu, w którym uczestniczyli /powinni uczestniczyć/ oficerowie rozpoznawczy oddziałów i pododdziałów rozpoznania oraz dowódcy zasadniczych pododdziałów i środków rozpoznania. Dlatego " w okresie planowania rozpoznania " oficer uaktualnia swoją mapę - plan rozpoznania i uzupełnia go dodatkowymi szczegółami, nadając w ten sposób formę dokumentu, który zatwierdza szef artylerii pułku.

T r e ś ć z a j ę ć

Opracowanie graficznej i opisowej części planu rozpoznania.

Uwaga metodyczna: Po przedstawieniu słuchaczom zagadnień zgodnie z treścią wskazówek organizacyjno-metodycznych, wykładowca może zadać słuchaczom pytanie:

Co powinien ujmować plan rozpoznania artyleryjskiego na szczeblu pułku ?

Odpowiedź: Plan rozpoznania powinien ujmować:

- położenie nieprzyjaciela /w szczegółach do pojedynczych środków ogniowych nieprzyjaciela o ile zostały wykryte lub rejony, miejsca i rubieże ich prawdopodobnego znajdowania się aktualnie i w przyszłości zgodnie z oceną nieprzyjaciela/;
- pas działania pułku;
- rubież styczności bojowej wojsk własnych i nieprzyjaciela;
- rozmieszczenie artylerii wojsk własnych znajdujących się w styczności z nieprzyjacielem oraz miejsca, rubieże i rejony jej środków rozpoznania z zaznaczonymi możliwościami /zasięg, pas rozpoznania, kierunek itp/;
- środki rozpoznania artyleryjskiego szczebla wyższego oraz sąsiadów o ile znajdują się /nędą znajdować się w pasie działania pułku/;
- przewidywane rejony stanowisk ogniowych artylerii pułku wchodzącego do walki;
- rejony, rubieże rozmieszczenia /planowanie/ własnych środków rozpoznania artyleryjskiego;
- pasy rozpoznania /kierunki/ i rejony szczególnej uwagi;
- zadania rozpoznania /w części opisowej/;
- podział sił i środków;
- kalkulacje przegrupowania;
- rubieże i sposób wykorzystania /czas i zadania/ śmigłowców o ile zostały przydzielone wyloty;

- niezbędne terminy /początek przegrupowania, rozwinięcia rozpoznania, przesunięć, składanie meldunków itp/

W czasie udzielania odpowiedzi przez słuchacza lub po wyjaśnieniu przez wykładowcę słuchacze powinni kolejno wrysowywać na mapy i opisywać zasadnicze zagadnienia stanowiące treść planu rozpoznania.

Wykładowca posługuje się załączonym do niniejszego opracowania planem rozpoznania.

ST.ASYSTENT KAT.TAKT.WRiArt.

ppłk dr Norbert CZEPAŃ

Wydrukowano w 2 egz.

Egz. Nr 1-2 Bibl.Szkol.

Wyk.: ppłk CZEPAŃ

Druk: I.D-dn.11.05.1968 r.

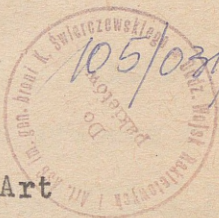
Nr ks. 0118.

A K A D E M I A   S Z T A B U   G E N E R A L N E G O
im. gen. broni K. Świerczewskiego

KATEDRA TAKTYKI WOJSK RAKIETOWYCH I ARTYLERII

~~.....~~
Egz. Nr .....

ZATWIERDZAM
SZEF KATEDRY TAKTYKI WRI Art

płk prof Józef STACHOWSKI

Rok szkolny 1967/68
Tylko dla wykładowców

OPRACOWANIE METODYCZNE

Ćwiczenie Katedralne nr 127

" PLANOWANIE DZIAŁAŃ I DZIAŁANIE ARTYLERII
PUŁKU W NATARCIU W WARUNKACH ZAGROŻENIA
JĄDROWEGO "

Zajęcie nr 2

" PLANOWANIE OGNIOWEGO PRZYGOTOWANIA NATARCIA
PUŁKU ZMECHANIZOWANEGO "

- I, TEMAT: Planowanie ogniowego przygotowania natarcia pułku zmechanizowanego.
- II. C E L: Nauczyć słuchaczy specjalności artyleryjskiej planowania ogniowego przygotowania natarcia pułku zmechanizowanego.
- III. CZAS : 3 godziny szkolne /135 minut/
- IV. METODA: Zajęcie grupowe w sali.

V. ZAGADNIENIA SZKOLENIOWE I PODZIAŁ CZASU:

1. Sprawdzenie przygotowania się słuchaczy	10'
2. Sporządzenie tabeli zadań ogniowych	60'
3. Sporządzenie mapy kierowania ogniem	20'
4. Wypełnienie tabeli ognia	35'
5. Omówienie zajęcia	10'
	Razem 135'

VI. WSKAZÓWKI ORGANIZACYJNO-METODYCZNE:

1. Na 2-3 dni przed zajęciami słuchacze pobierają założenie nr 2. Ponadto podstawę do niniejszego zajęcia stanowią propozycje użycia artylerii złożone na zajęciu nr 1 /ćwiczenie 124/ i założenie Nr 1 /ćwiczenie 124 i 127/
2. Słuchacze w czasie nauki własnej przygotowują rozwiązanie zagadnień podanych w założeniu nr 2 w części dotyczącej planowania ogniowego przygotowania natarcia.
3. Na 2-3 dni przed zajęciem udzielić słuchaczom konsultacji podając na niej dane do planowania ogniowego przygotowania natarcia.
4. Wykładowca podczas planowania ogniowego przygotowania natarcia posługuje się tabelą ognia artylerii pułku.

VII. PRZEBIĘG ZAJĘCIA:

1. Sprawdzenie przygotowania się słuchaczy do zajęć.. 10'
- Sprawdzić wykonanie prac nakazanych w założeniu
2. Sporządzenie tabeli podziału zadań ogniowych na OPN ..... 60'

Uwaga metodyczna:

1. Podczas zwalczania baterii artylerii plot, która rozmieszcza się na stanowiskach ogniowych plutonami w odstępie 800-1500 m jeden od drugiego przyjęto pobieżne przygotowanie danych, najmniejszy wymiar celu dla dyonu 4 ha /pkt 173 IKO/, zużycie amunicji /1/3 strzelanie rozpryskowe/

a/ dla hb 122 mm - norma 220 poc x 1,5 = 330 poc /przygot. pobieżne/

$330 : 3 = 110$ /baterię - jedna bateria rozpryskowa a więc $110 : 2 = 55$ poc.
na dyon $220 + 55 = 275$
na baterię $275 : 3 = \underline{\underline{90 \text{ poc.}}}$

b/ dla hba 152 mm - norma 180 x 1,5 = 270 poc

$270 : 3 = 90$ poc/bat. - jedna bateria rozpryskowa a więc $90 : 2 = 45$ poc
na dyon $180 + 45 = 225$
na baterię $225 : 3 = \underline{\underline{72 \text{ poc.}}}$

2. Obezwładnienie plutonów moździerzowych - jak działa pancerne - /pkt 105 IKO/
3. Słuchacze wypełniają kolejno rubryki tabeli podziału zadań ogniowych na OPN
4. Rozwiązanie - załącznik Nr 4 do opracowania metodycznego

3. Sporządzenie mapy kierowania ogniem ..... 20'

Zapytać słuchacza jakie elementy wrysowuje się na mapę kierowania ogniem pułku.

Odpowiedź:

- pas natarcia;
- położenie i zadania wpjsk własnych;
- rozmieszczenie sił i środków npla;
- kodowanie terenu, dozory i kodowanie mapy;
- punkty obserwacyjne i stanowiska ogniowe, /do baterii/, a także stanowiska stacji radiolokacyjnych;
- zadania ogniowe pododdziałów /numery celów i odcinków;

- zadania wykonywane środkami wyższego dowódcy;
- kierunek zasadniczy strzelania;
- drogi marszu oraz kolejność przesunięć;
- największą donośność strzelania /dla każdego dyonu/;
- niezbędne dane dotyczące sytuacji skażeń;
- kryptonimy r-stacji i osób funkcyjnych, sygnały powiadamiania, współdziałania i kierowania ogniem.

Zgodnie z ustalonym podziałem zadań słuchacze nanoszą zadania na mapę.

Podkreślić, że zakres zadań ogniowych określa się na podstawie zadań otrzymanych od wyższego przełożonego i oceny npla biorąc pod uwagę zadania ogniowe wykonywane innymi środkami rażenia.

Proponowane rozwiązanie: mapa kierownika ćwiczenia

4. Wypełnianie tabeli ognia ..... _35_

Na podstawie tabeli podziału zadań ogniowych /załącznik Nr 4/ i mapy kierowania ogniem słuchacze sporządzają tabelę ognia.

Uwaga: w tabeli ognia zużycie amunicji zaokrąglano do cyfr dzielących się przez sześć.

Rozwiązanie: Tabela ognia 20 pz - załącznik Nr 2.

5. Omówienie zajęcia ..... _10_

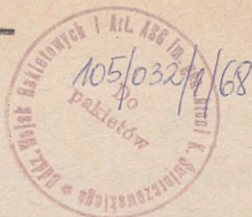
- a/ Omówić stopień osiągnięcia celu zajęcia oraz przygotowanie się słuchaczy do zajęć.
- b/ Podkreślić rolę szefa artylerii pułku oraz dowódcy i sztabu pułku artylerii podczas planowania ognia.
- c/ Nakazać uzupełnienie map kierowania ogniem.
- d/ Podać temat następnych zajęć:
"Planowanie ogniowego wsparcia natarcia, przesunięć artylerii i działania OPpanc"
- e/ Polecieć wykonać prace podane w założeniu Nr 2 dotyczące zajęcia Nr 3.

Wydrukowano w 2 egz.

egz. nr 1-2 - Bibl. Tajna
k.: ppłk NAROJCZYK
uk.: JK-dn.18.05.68r.
ks.:0128

OPRACOWAŁ:

ppłk dypl. mgr S. PATAJ
ppłk dypl. J. NAROJCZYK

Zajęcie Nr 3

I. TEMAT: "Planowanie ogniowego wsparcia natarcia, przesunięć artylerii i działania OPpanc"

II. C E L: Nauczyć słuchaczy specjalności artyleryjskiej w roli szefa artylerii pułku planowania ogniowego wsparcia natarcia, organizacji przesunięć artylerii oraz organizacji działania OPpanc pułku.

III. CZAS : 4 godziny szkolne /180 minut/

IV. METODA: Zajęcie grupowe w sali

V. ZAGADNIENIA SZKOLENIOWE I PODZIAŁ CZASU:

1. Sprawdzenie przygotowania się słuchaczy do zajęć...	15'
2. Planowanie ogniowego wsparcia natarcia	50'
3. Organizacja przesunięć artylerii ,.....	55'
4. Planowanie działania OPpanc pułku	50'
5. Omówienie zajęć	10'
Razem	180'

VI. WSKAZÓWKI ORGANIZACYJNO-METODYCZNE:

1. Podstawą przygotowania się do zajęć jest założenie Nr 1 do ćwiczenia 124 i 127, założenie Nr 2 oraz propozycje użycia artylerii złożone na zajęciu Nr 1 /ćwiczenie 124/.
2. Słuchacze w czasie nauki własnej przygotowują rozwiązanie zagadnień podanych w założeniu Nr 2 w części dotyczącej planowania ogniowego wsparcia natarcia, przesunięć artylerii i działania OPpanc.
3. Wykładowca podczas planowania OWN posługuje się załączoną tabelą ognia. /Załącznik Nr 2./

VII. PRZEBIEG ZAJĘCIA:

1. Sprawdzenie przygotowania się słuchaczy do zajęć... 15'
  - a/ Sprawdzić wykonanie prac nakazanych w założeniu:
    - projekt przesunięcia artylerii i działania OPpanc
    - określenie ilości rubieży KZO i czasu trwania ognia na poszczególnych rubieżach.

2. Planowanie ogniowego wsparcia natarcia ..... 50'

Przyjęte dane wyjściowe do planowania odcinków KZO:

1. Powierzchnia odcinków KZO - 3 ha
2. Przewidywane tempo natarcia na głębokość pierwszorzutowych baonów - 2 km/godz = 33 m/min
3. Ilość rubieży KZO - ~~cztery~~^{trzy} rubieże

I. rubież: płnc BESTWINY /7242 b/, SIENNICA PODUCHOWNA /7341/, lasek płd. SIENNICA /7341/

II. rubież: lasek płnc BESTWINY /7242c/, GOGOLINA -3 odc.

III. rubież: płd BESTWINY /7141/, NROZIK /7141/ - 4 odcinki

4. Odległość między poszczególnymi rubieżami:

- a/ między I a II rubieżą - 500 m
- b/ między II a III rubieżą - 800 m

5. Bezpieczne oddalenie wojsk atakujących od ognia własnej artylerii - 300 m

6. Otwarcie ognia na sygnał, z chwilą podejścia pododdziałów na odległość 800 m od obsadzonego przez npla odcinka KZO

7. Zużycie amunicji wg norm na KZO

8. Orientacyjny czas trwania ognia do odcinków KZO:

a/na pierwszej rubieży - do 4 minut

b/ na drugiej rubieży: $t = \frac{500}{33} = 15$ minut

c/ na trzeciej rubieży: $t = \frac{800}{33} = 24$ minuty ?

9. Do wykonania KZO wykorzystać 2/2 pa i 5 bhb

/cztery baterie/ (do trzej rubieży potrzebna 6 # baterie)

$$\begin{array}{r} 15 \\ - 500 : 33 \\ \hline 33 \\ \hline 165 \end{array}$$

10. Podział odcinków KZO między wykonawców i zużycie amunicji:

Wykonawcy Rubieże	2/2 pa /122 mm hb/			5 bhb
I rubież /do 4°/ <i>do odc. 102 i 111 + 81 (250.00)</i>	$\frac{103}{24}$	$\frac{101}{24}$		
II rubież /15°/	$\frac{112}{180}$	$\frac{113}{180}$		$\frac{120}{180}$
III rubież /24°/	$\frac{122}{288}$	$\frac{121}{288}$	$\frac{123}{288}$	$\frac{124}{288}$

Uwaga:

- W czasie prowadzenia ognia do poszczególnych odcinków KZO użyć do 10 % amunicji dymnej;
- Po wykonaniu powyższych kalkulacji słuchacze wypełniają tabelę ognia w części dotyczącej OWN;
- Dalsze zadania ogniowe w OWN zależne są od wyników rozpoznania i sytuacji taktycznej;

Obecnie można:

- zaplanować dowóz amunicji;
- zaplanować przesunięcia pododdziałów artylerii;

Widać z tego, że planowanie ognia jest procesem ciągłym i podlegającym systematycznemu uzupełnianiu zgodnie z zaistniałą sytuacją na polu walki.

3. Planowanie przesunięć artylerii ..... 55°

Uwaga metodyczna:

Zagadnienie planowania przesunięć artylerii łączy się z planowaniem ognia na okres OWN.

Artyleria pułku na stanowiskach ogniowych w zależności od kalibru jest w stanie, stosując manewr ogniem, wykonywać zadania ogniowe na głębokość 8-12 km tj. do rubieży zadania następnego pułku.

- trzeba jednak wziąć pod uwagę fakt, że wraz ze zwiększ-

szeniem odległości strzelania zmniejsza się dokładność ognia;

- Długi czas przebywania na stanowiskach ogniowych pododdziały artylerii są narażone na wykrycie i ogień artylerii npla;
- w czasie walki musi być zachowana ciągłość wsparcia walczących wojsk.

Dane do planowania przesunięć artylerii:

1. Średnie tempo natarcia piechoty i czołgów
  - na głębokość pierwszorzutowych batalionów npla:
2 km/godz. /1 km - 30 min./
do rubieży: BESTWINY, MROZIK
  - po przełamaniu tej rubieży: 4 km/godz /1 km - 15 min
2. Średnie tempo marszu artylerii: 25 km/godz.
/1 km - 2,4 mm/
3. Czas potrzebny na:
  - zwinięcie SO: a/ baterii - 7 min
b/ dyonu - 15 min
  - rozwinięcie na nowym SO:
a/ baterii - 10 min
b/ dyonu - 30 min

Biorąc pod uwagę zadania ogniowe 7 pa /bez 2/7 pa/, przewidywane podporządkowanie 1/7 pa prawoskrzydłowemu batalionowi oraz posiadanie artylerii wsparcia, planowanie przesunięć należy oprzeć na następujących czynnikach:

1. Pierwsze przesunięcie dokonać całością dyonu
2. Przesunięcie 1/7 pa rozpocząć po przełamaniu obrony pierwszorzutowych batalionów npla.
3. Do chwili wprowadzenia do walki drugiego rzutu pułku posiadać 1/7 pa na nowych SO, z których nastąpi podporządkowanie dyonu drugim^e rzutem^w w całości /lub bez baterii, gdy wspierany dotychczas prawoskrzydłowy batalion pozostanie w pierwszym rzucie/
4. Przesunięcie 3/7 pa dokonać po wprowadzeniu do walki drugiego rzutu a przez to zachowana zostanie stała gotowość do zwalczania artylerii npla.
5. Ogniowe przygotowanie i wsparcie kolejnych rubieży

oporu npla wykonywać metodą pojedynczych ześrodkowań ognia i ogniem z obserwacji.

Planowanie przesunięć 1/7 pa

Uwaga: wyjaśnić przerobiany przykład rysunkiem na tablicy

- Przednia granica nowego rejonu stanowisk ogniowych powinna się znajdować od rubieży przewidywanego oporu npla: rz. ŚWIDER w odległości:

- 10'NO - w tym czasie piechota pokona około 700 m /1km/15 min/
- pas bezpieczeństwa - 300 m
- odległość czoła kolumny artylerii od walczących wojsk - 1000 m
- czas na zajęcie nowych SO przez baterie - 10 min.

W tym czasie piechota pokona ok. 700 m.

A więc rejon SO powinien się znajdować od rubieży rz. ŚWIDER nie bliżej jak:

$700 + 300 + 1000 + 700 = 2400$ m tj. w rejonie:
GŁUPIANKA /7039/, płd. brzeg stawów /6939 b/ KRESY /6938/

W tym czasie piechota opanuje rubież około 700 m przed rz. ŚWIDER.

- Przesunięcia dokonać po marszrucie:

ŁĘKAWICA /7644/, SIENNICA /7442/, GOGOLINA /7341/
LASOMIN //140/, GŁUPIANKA.

Długość marszruty 11 km.

Czas przebycia tej odległości przez 1/7 pa przy

$V = 25$ km/godz wynosi: $11 \times 2,4$ min/km = 27 minut

Czas zwinięcia 7 minut tj. razem dla artylerii 34 minuty.

W tym czasie /34 minuty piechota pokona odległość

1 km przy $V_p = 4$ km/godz = 15 minut.

w pozostałym czasie $34 - 15$ minut = 24 minuty

przy $V_p = 2$ km/godz. piechota przejdzie:

24 min $\times$ 33 m/min = 790 m

Razem : 1000 m + 790 m = 1790 m

Odkładając tę odległość od rubieży rz ŚWIDER otrzymamy rubież: 500 m płnc. GŁUPIANKA-ŁYSA GÓRA /7138/d/.

Po opanowaniu tej rubieży przez wojska własne należy podać

sygnał do przesunięcia 1/7 pa. Następnie po podporządkowaniu 1/7 pa II rzutowi pułku dalsze przesunięcia tego dywizjonu dokonywane będzie wg wytycznych dowódcy II rzutu pułku.

Planowanie przesunięcia 3/7 pa

Po osiągnięciu gotowości przez 1/7 pa rozpocząć przesunięcia 3/7 pa po marszrucie:

ŁĘKAWICA, SIENNICA, GOGOLINA, GŁUPIANKA.

Przy planowaniu przesunięć, gdy nie określa się rubieży wykonania zadań wykorzystuje się ^{wzór} ~~met~~ na określenie rejonów stanowisk ogniowych /Skrypt: "Podstawowe problemy użycia dyonu rakiet taktycznych i artylerii dywizji" str. 42-43. Nr bibl. 05208/

$$D = \frac{V_a \cdot d}{V_a - V_p} + t_z (V_p - d_p)$$

gdzie: D = odległość od dotychczasowych do nowych SO /w km/

V_a = szybkość przemarszu artylerii /w km/godz./

V_p = szybkość natarcia wojsk /w km/godz./

d = odległość czołowych nacierających wojsk od dotychczas zajmowanych SO w momencie podjęcia decyzji do przesunięcia /w km/

t_z = czas potrzebny na zwinięcie pododdziału / w ułamku dziesiętnym godziny/.

d_p = odległość na jaką przesuwany pododdział może zbliżyć się do czoła nacierających wojsk /w km/

Dane wyjściowe do kalkulacji przesunięć 3/7 pa:

V_a = 25 km/godz.

V_p = 4 km/godz.

d = 12 km

t_z = 15 min = 0,25 godz.

d_p = 1 km

Określenie odległości do nowego rejonu SO

$$D = \frac{25 \times 12}{25 - 4} + 0,25 \times 4 - 1 = \frac{300}{21} + 1 - 1$$
$$= \underline{\underline{14,3 \text{ km}}}$$

Odkładając tę odległość po marszrucie od rejonu starych SO odnajdujemy nowy rejon SO 3/7 pa: pkt 143,6 /6736/, WILCARZ /6636/, BOLECHÓWEK /6635/.

4. Planowanie działania odwodu przeciwpancernego 20 pz.... 50'

Uwaga metodyczna:

Podać słuchaczom dane wyjściowe do kalkulacji czasu na zajęcie rejonów ześrodkowania i rubieży rozwinięcia:

- czas zwinięcia w pośrednim rejonie ześrodkowania .... 5'
- czas ^{roz}zwinięcia w pośrednim rejonie ześrodkowania .... 10'
- czas rozwinięcia na rubieży rozwinięcia ..... 3'
- szybkość marszu między rejonami ześrodkowania 25 km/godz.
/1 km w 2,4 min./
- szybkość marszu na rubież rozwinięcia 30 km/godz.
/1 km w 2 min./

Wyznaczyć 2-3 słuchaczy, którzy na podstawie zadania 20 pz i przewidywanego działania czołgów npla zaproponują pośrednie rejonny ześrodkowania, rubieże rozwinięcia i dokonają kalkulacji czasu oraz wrysują dane na mapę.

Proponowane rozwiązanie:

1. Kalkulacja zajęcia pośredniego rejonu ześrodkowania Nr 1 i rubieży rozwinięcia Nr 1 OPpanc 20 pz w czasie wejścia pułku do walki bierze udział w strzelaniu na wprost z rubieży: SIENNICA, PIASKI.

a/ Pośredni rejon ześrodkowania Nr 1 MROZIK /7141/, BESTWINY /7141/, LASOMIN /7041/. Odległość 2,5 km.

Czas zajęcia pośredniego rejonu ześrodkowania Nr 1:

- zwinięcia na rubieży wykonania zadań ..... 5'
- przemarsz /2,5 x 2,4 = 5'/ ..... 5'
- rozwinięcia w pośrednim rejonie Nr 1 ..... 10'

Razem 20'

SYGNAŁ "RYSY"

b/ rubież rozwinięcia Nr 1: wzdłuż drogi LASOMIN stawy /7240/. Odległość 1 km.

Czas zajęcia rubieży rozwinięcia Nr 1:

- zwinięcie w pośrednim rejonie Nr 1 ..... 5'
- przemarsz /1 km x 2' = 2'/ ..... 2'
- rozwinięcie na rubieży Nr 1 ..... 3'

Razem 10'

SYGNAŁ "RYSY-1"

2. Kalkulacja zajęcia pośredniego rejonu ześrodkowania Nr 2 i rubieży rozwinięcia Nr 2.

a/ Pośredni rejon ześrodkowania Nr 2! SOKOŁY /6737/, Szkoła /6836/, pkt 134,3 /6835/
Odległość : 7 km

Czas zajęcia pośredniego rejonu ześrodkowania Nr 2:

- zwinięcie OPpanc w pośrednim rejonie Nr 1	5'
- przemarsz /7 km x 2,4 = 16'/	16'
- rozwinięcie w pośrednim rejonie Nr 2	10'
Razem	31'

SYGNAŁ "KARPATY"

b/ Rubież rozwinięcia Nr 2 : wzdłuż szosy LUBICE-GADKA /6933/
Odległość 2 km.

Czas zajęcia rubieży rozwinięcia Nr 2:

- zwinięcie w pośrednim rejonie Nr 2	5'
- przemarsz /2 km x 2' = 4'/	4'
- rozwinięcie na rubieży Nr 2	3'
Razem	12'

SYGNAŁ "KARPATY" - 2"

3. Kalkulacja zajęcia pośredniego rejonu ześrodkowania Nr 3 i rubieży rozwinięcia Nr 3 i 4

a/ Pośredni rejon ześrodkowania Nr 3 AUGUSTÓWKA /6232/, KĄCIKI /6230/
Odległość : 8 km.

Czas zajęcia pośredniego rejonu ześrodkowania Nr 3:

- zwinięcia w pośrednim rejonie Nr 2	5'
- przemarsz /8 km x 2,4' = 20'/	20'
- rozwinięcie w pośrednim rejonie <i>Nr 3</i>	10'
Razem	35'

SYGNAŁ "TATRY"

b/ Rubież rozwinięcia Nr 3 JAŻWINY /5933/ PARCELE-JAŻWINY /6134/
Odległość: 3 km.

Czas zajęcia rubieży rozwinięcia Nr 3:

- zwinięcia w pośredni rejon Nr 2	5'
- przemarsz /3 km x 2' = 6' /	6'
- rozwinięcie na rubieży Nr 3	3'
Razem	14'

SYGNAŁ "TATRY-3"

c/ Rubież rozwinięcia Nr 4 OSIECK, szkoła /5829/
Odległość 4 km.

Czas zajęcia rubieży rozwinięcia Nr 4:

- zwinięcie w pośrednim rejonie Nr 2	5'
- Przemarsz /4 km x 2' = 8' /	8'
- rozwinięcie na rubieży rozwinięcia	3'
Razem	16'

SYGNAŁ "TATRY - 4"

5. OMÓWIENIE ZAJĘCIA ..... 10'

- omówić stopień przygotowania się słuchaczy do zajęć i ocenić ich pracę w czasie zajęcia;
- podkreślić zależność pracy szefa artylerii pułku, dowódcy i sztabu pułku artylerii w zakresie planowania ognia i manewru artylerii pułku;
- podać temat następnych zajęć : " Planowanie zaopatrzenia pułku w sprzęt i amunicję" - Czas 3 godz.
Do zajęcia pobrać założenie i wykonać polecane prace

OPRACOWAŁ:

ppłk dypl. S. PATAJ

ppłk dypl. J. NAROJCZYK

Wydrukowano w 2 egz.

Egz. Nr 1 i 2 - Bibl. Tajna

Wyk.: ppłk S.PATAJ, ppłk J.NAROJCZYK

Druk.: JK-dn. 20.05.68r.

Nr ks.: 0129

KATEDRA WOJSK RAKIETOWYCH I ARTYLERII

ZATWIERDZAM
SZEF KATEDRY TAKTYKI WOJSK
RAKIETOWYCH I ART.
płk prof. J. STACHOWSKI

Egz.nr... 4

Rok szkolny 1967/68

Dla wykładowców i słuchaczy I KWL

CWICZENIE GRUPOWE NR 127

Temat: "DZIAŁANIA BOJOWE PUŁKU"

Założenie nr 2

do zajęcia nr 1 - 4

PLANOWANIE DZIAŁAN I DZIAŁAŃ ARTYLERII PUŁKU W NATARCIU W WARUNKACH
ZAGROŻENIA JADROWEGO

I

1. Npl do godzin rannych 24.3 zorganizował obronę na rubieży: GRZEBOWILK /7637/, GOGOLINA /7341/, KATY /7143/ i dalej w kierunku na STAROGROD. Dane z rozpoznania npla jak załącznik nr 1.
2. Artyleria pułkowa i 7 pa /bez 2/7 pa/ na 4.30 24.3 znajduje się na tymczasowych stanowiskach ogniowych.
3. Zapasy doraźne amunicji zostały dowieziona transportem armii i dywizji w rejon GAJOWKA HUTA o 4.00 24.3, skąd rozprowadza się je w rejony stanowisk ogniowych pododdziałów artylerii.

II

Dane ze sztabu AD w zakresie planowania ognia.

1. Układ OPN *31 G-58 do G-53*
I NO - *3/6-56* 5' G-58 do G-53 - obezwładnienie art.plot z tymczasowego SO
G-53 do G-23 - uderzenie lotnictwa na art. npla
II NO - 12' G-23 do G-21 - obezwładnienie punktów oporu na I rubieży baterii art. i moździerzy npla
III NO - 8' G-21 do G-13 - obezwładnienie punktów oporu na dalszej rubieży
IV NO - ~~11~~ 11' G-13 do G-2 - jak II NO.
2. W pasie natarcia pułku art.dywizji obezwładnienia od G-25 do G+2 bateria artylerii cel nr 1001.

3. W czasie od G-53 do G-38 po obezwładnieniu celów nr 1002 i 1003 prze-manewrować sprzęt na główne stanowiska ogniowe.
4. W OPN obezwładnić cel nr 113 znajdujący się poza pasem natarcia pułku.
5. Przydział amunicji na 24.3:

- 82 mm m	1 jo	- 122 mm hb	- 2 jo
- 120 mm m	1 jo	- 122 mm arm	- 2 jo
- SPG	1 jo	- 152 mm hba	- 2 jo
- 85 mm arm	1 jo	- dla art.wsparcia:	
- PPK	2 jo	- 82 mm m	- 0,7 jo
		- 120 mm m	- 0,7 jo
		- PPK	- 0,5 jo
		- 85 mm arm	- 0,3 jo
		- 122 mm hb	- 2 jo
6. W toku OPN uzyskać następujące gęstości obezwładnienia:
  - 100 % podczas obezwładniania art.plot, artylerii naziemnej i *moździerzy npla;* zużycie amunicji jak przy zwalczaniu czołgów *i artylerii pancernej; (dla art.plot)*
  - czołowe plutonowe punkty oporu z pełną normą amunicji;
  - plutonowe punkty oporu w głębi z gęstością 75 %.
7. Wsparcie ataku metodą KZO na głębokość batalionów I rzutu. Przewidywane tempo ataku 2 km/godz.
8. Gotowość artylerii do otwarcia ognia na podstawie dokładnego przygotowania na 6.00 24.3.
9. Komunikaty meteorologiczne przekazywane będą w godzinach parzystych od 4.00 na fali ... Kryptonim stacji meteorologicznej "KLON", ~~tabx~~ nr 05.
10. Numeracja celów 101-150 i litery A-H.
11. Sygnały: początek OPN "DESZCZ" - seria rak.zielonych;
przerwanie ognia "STOJ" - seria rak,czerwony dym;
przeniesienie ognia "ZMIANA" - seria rak.żółtych;
12. SD dowodcy artylerii dywizji od 2.00 24.3 gKWARNE /7852/.
13. Meldunki przedstawiać:
  - po osiągnięciu gotowości ogniowej;
  - po wykonaniu kolejnych zadań przez pułk;
  - o stanie artylerii i amunicji na godz.8.00, 12.00, 16.00 i 20.00.

III

Zadania artylerii postawione przez dowódcę pz:

1. OPN - czas trwania 31 minut;

- zakończenie OPN w G-2.

Zadania: - obezwładnić siły żywe i środki ogniowe npla w plutonowych punktach oporu na wsch stoku doliny bezimiennego strumyka, GOGOLINA i BESTWINY;

- obezwładnić ogniem pośrednim lub zniszczyć ogniem na wprost transportery opancerzone /plutonowe grupy wsparcia ogniowego/;

- obezwładnić moździerze npla w rejonie MROZIK;

- zniszczyć ogniem na wprost pojedyncze środki ^{ogniowe} ~~jeńskie~~ rozmieszczone w lukach między plutonowymi punktami oporu oraz w rej. SIENNICA PODUCHOWNA;

- osłepić obserwacje npla z rejonu NOWODWOR i BESTWINY.

2. W okresie ogniowego wsparcia natarcia:

- wesprzeć atak piechoty i czołgów do rubieży ZALESIE-BESTWINY metodą KZO;

- zwalczać nowo odkryte baterie artylerii i moździerzy npla;

- wzbronić manewru odwodom przeciwnika a szczególnie jego odwodom ppanc;

- zabezpieczyć wprowadzenie do walki drugiego rzutu pułku z rubieży: MROZIK - LASOMIN siłami conajmniej dwóch dywizjonów;

- być w gotowości do zabezpieczenia forsowania rz. SWIDER w pasie natarcia pułku całością sił artylerii pułku;

- być w gotowości do odparcia kontrataków npla prawdopodobnie na kierunkach:

- KOŁBIEL - SIENNICA;

- WOLA STAROGRODZKA - SIENNICA;

całością sił artylerii ~~dywizji~~ ^{pułku}

- wspierać _a dalsze natarcie pułku na głębokość zadania pułku.

IV

D a n e   d o d a t k o w e :

1. Współrzędne stanowisk ogniowych:

a/ g ł ó w n y c h

2/2 pa 4b x = 75332   y = 44507

5b x = 74428   y = 44922

6b x = 75532   y = 43675

1/7 pa 1b x = 76610 y = 43758
2b x = 77648 y = 43815
3b x = 76384 y = 44520
3/7 pa 7b x = 77218 y = 44928
8b x = 76894 y = 46272
9b x = 75490 y = 45538

b/ z a p a s o w y c h

1/7 pa 1b x = 76310 y = 43250
2b x = 77720 y = 44180
3b x = 75910 y = 44160
3/7 pa 7b x = 77690 y = 45100
8b x = 77035 y = 46460
9b x = 75572 y = 46210

Sygnaly na OWN:

- I rubież KZO "LEW" - seria rakiet czerwonych;
- II rubież KZO "RYS" - seria rakiet czarnych;
- III rubież KZO "WILK" - seria rakiet białych.

V

PRACA DO WYKONANIA:

1. Przystudiować:

- a/ Skrypt "Zasady użycia i działania artylerii pułku w natarciu" /nr bibl. 08839/ pkt D "Planowanie działań bojowych artylerii pułku" str.25-42.
- b/ Instr.Kier.Ogniem Art.Naz./nr bibl.011334/ rozdz.II "Ogień skuteczny" str. 33 - 61.

2. W roli szefa artylerii pułku i sztabu 7 pa:

do zajęcia nr 2

- a/ nanieść na mapę SO baterii i cele;
- b/ na podstawie błędów środka rozpoznania wypełnić rubrykę odnośnie przyjętych wymiarów celów w załączniku nr 1;
- c/ na załączonym druku podziału zadań ogniowych obliczyć możliwości wystrzelenia amunicji "w ramach reżimu ognia/ w czasie trwania OPN oraz możliwości ogniowe artylerii w ramach OPN /załącznik nr 4/;

do zajęcia nr 3

- a/ przygotować projekt przesunięcia artylerii i działania OPpanc;
- b/ określić ilość rubieży KZO oraz na podstawie założonego tempa ataku określić czas trwania ognia na poszczególnych rubieżach.

Załączniki:

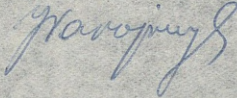
nr 1 - Wykaz współrzędnych celów;

- nr 2 - tabela ognia artylerii pułku /druk/;
- nr 3 - dokładność określenia współrzędnych;
- nr 4 - tabela podziału zadań ogniowych /druk/.

OPRACOWAŁ

ppłk dypl mgr S.PATAJ

ppłk dypl J.NAROJCZYK

SPRAWDZIŁ

KIEROWNIK ZESPOŁU PUŁKOWEGO

Wydruk. w 15 egz.

Egz.nr 1 - 2 OM

Egz.nr 3 -15 Bibl.Tajna

Wyk. ppłk mgr Pataj i ppłk dypl.Narojczyk

Druk.TP nr ks. 0122

105/034/1/68

WYKAZ WSPÓŁRZĘDNYCH CELOW

Rodzaj celu i jego charakterystyka	Współrzędne celu		Wymiary celu	Rodzaj środka rozpoznania i wykrycia celu	Przyjęte wymiary celu	Uwagi
	x	y				
plut.punkt oporu	72605	42598	150 x 100	dalmierz	150 x 150	
grupa wsparcia ogniowego	72585	42132	150 x 150	obserwator ze śmigłowca mapa 1:50000	150x150	przygot. pobieżne
plut.punkt oporu	72815	42082	150 x 100	DOD	150x150	
pluton dział "Widder"	73424	41948	200 x 200	dalmierz	200 x200	
plut.punkt oporu	73996	41608	200 x 150	dalmierz	200 x150	
grupa wsparcia ogniowego	74156	41498	225 x 200	mapa 1:50000	225 x200	przygot. pobieżne
grupa wsparcia ogniowego	72394	42430	150 x 150	DOD	150 x150	
plut.punkt oporu	73342	41390	225 x 150	dalmierz	225 x150	
plut.punkt oporu	73760	40908	200 x 150	dalmierz	200 x150	
SD kompanii	72015	41990	100 x 100	zdjęcie lotnicze 1:25 000	100 x150	
plut.punkt oporu	71810	41692	150 x 150	zdjęcie lotnicze 1:25 000	150 x150	
plut.punkt oporu w rozbudowie	71880	41242	100 x 150	zdjęcie lotnicze 1:25 000	100 x150	
plut.punkt oporu w rozbudowie	72875	40660	100 x 150	zdjęcie lotnicze 1:25 000	100 x150	
plut. punkt oporu w rozbudowie	73160	40725	100 x 150	zdjęcie lotnicze 1:25 000	100 x150	
prace ziemne	70982	40530	100 x 150	zdjęcie lotnicze 1:25 000	100 x150	
prace ziemne	71590	40062	100 x 150	zdjęcie lotnicze 1:25 000	100 x150	
prace ziemne	71795	39638	100 x 150	zdjęcie lotnicze 1:25 000	100 x150	
punkt obserwacyjny	72105	42180	100 x 150	dalmierz	cel punktowy	
punkt obserwacyjny	73420	40865	100 x 150	dalmierz.	"-	
pluton moździerzy	71660	41320	150 x 150	sekundomierz	150 x150	wcięto jedno działo
pluton moździerzy	73175	40200	200 x 150	zdjęcie lotnicze 1:25000	200 x150	"-
bateria artylerii	70010 69970	39310 39340	-	pluton rozpoznania dźwiękowego	-	dwa wcięcia
plut.art.plot 40 mm samobieżna armata M42 <i>proponujmy wyzrosła</i>	69740	40430	100 x 50	lotnik mapa 1:50 000	200 x200	
plut.art.plot 40 mm samobieżna armata M42	70540	41430	100 x 50	lotnik mapa 1:50 000	200 x200	
plut.dział "Widder" w rej.ześrodk.	71630	39345	225 x 200	zdjęcie lotnicze 1:25000	225 x200	

Wydruk w 15 egz.

Egz.nr 1-2 OM

Egz.nr 3-15 Bibl.Tajna

Wyk.ppłk mgr Pataj i ppłk dypl.Narpjczyk

Druk.TP nr ks. 0425

105/035/1/68

Egz.nr...

Załącznik nr 3 do założenia nr 2

DOKŁADNOŚĆ OKREŚLENIA WSPÓŁRZĘDNYCH CELU

Rozpoznanie wzrokowe 0,6 % D i 0-02 K.

Rozpoznanie dźwiękowe 0,6 - 1 % D i 0-02 K.

Stacja radiolokacyjna SNAR-2

do celu ruchomego : do 5 m D i 0-02 K

do celu stałego: do 1,5 m D i 0-01 K

Maksymalny błąd wykrycia przy pracy na zakresie 32 km: do 15 m D i 0-07 K.

Stacja radiolokacyjna NRS-1 0,6 % D /odległości wcięcia/

0,3 % K /w stosunku do odległości wcięcia/.

ROZPOZNIANIE POWIETRZNE

Sposób określenia współrzędnych	Błędy średnie	
	w odległości	w kierunku
Wzrokowo ze śmigłowca z użyciem :		
mapy 1:50 000	1,5 - 2 % D	1,5 % D
zdjęcia pionowego 1:20 000	1,6 % D	1,0 % D
zdjęcia perspektywicznego	3,3 % D	1,0 % D
mapy i przyrządy ze stabilizowanym polem widzenia	1,2 % D	0,7 % D
Wzrokowo z samolotu z użyciem:		
mapy 1:50 000	100 - 150 m	100-150 m
zdjęcia pionowego 1:20 000	20 - 40 m	20- 40 m
fotoplanu lub przetworzonego zdjęcia z siatką współrzędnych	20 - 25 m	20- 25 m
mapy 1 :100 000	200 - 300 m	200 -300 m
Określenie ze zdjęcia z użyciem:		
mapy 1:50 000	40 - 60 m	40-60 m
fotoplanu lub przetworzonego zdjęcia z siatką współrzędnych	20 - 25 m	20-25 m

Wydruk. w 15 egz.

Egz.nr 1-2 OM

Egz.nr 3-15 Bibl.Tajna

Wyk.ppłk dr Czepan

Druk.TP nr ks.0124

105/036/1/68

T A J N E

Egz.nr...

Załącznik nr 4 do założenia nr 2

TABELA PODZIAŁU ZADAN OGNIOWYCH NA OPN

Pododdz. artylerii	177 pa		377 pa				272 pa		20bah	5 bah	mozdż. 275 pz		
	1b	2b	3b	7b	8b	9b	4b	5b			6b	pl.82	pl.82
<u>I zwalczanie artylerii plot</u>													
trwania ognia	3,5	3,5	5'	5'	5'	5'							
liwość wystrz. amunicji	96	96	96	72	72	72							
dziela się cele nr	1003	1003	1003	1002	1002	1002							
teba amunicji w szt.	90	90	90	72	72	72							
trwania pozost. części OPN													
n.	31	31	31	31	31	31	31	31	31	35	31	31	
liwość wystrzel. amun.	552	552	552	426	426	492	552	552	552	552	600	456	
liwości w ha /siły żywe ukryte/	3,7	3,7	3,7	4,7	4,7	3,5	3,7	3,7	3,7	3,7	3,7	1,5	
dziela się cele na II, IV NO	105	106	112	104	102	111	103	101	1004	1006	1006	10	
kość celów w ha	2,5	3,5	3,5	4	2,25	2,25	2,25	2,25	2,25	1,5	3	0,75	
ie amunicji	375	525	525	360	202	338	375	375	375	225	450	225	
staje amunicji	177	27	27	66	224	154	177	177	177	327	150	231	
dziela się cele na II NO				1005	1005	1005	121	121	121	113			
kość celów w ha				1,5	1,5	1,5		2,25		3			
ie amunicji				66	224	154	112	112	112	327			
ie am. w OPN	375	525	525	426	426	492	487	487	487	552	450	225	
staje amunicji	177	27	27				65	65	65		150	2,31	
widywany czas wsparcia ataku							45 minut				45 min.		
na wystrzelić	438	438	438				438	438	438		438		
dziela się cele	105	106		104	102	111	103	101					
ie amun. na I rubież	101	51	51	24	24	24	24	24					
dziela się cele							112		113		120		
ie amun. na II rubież							180		180		180		
dziela się cele							122	121	123		124		
ie amunicji na III rubież							288	288	288		288		
om zużycie w KZO	101	51	51	24	24	24	502	322	502		588		
ie w OPN i OWN	476	576	576	450	450	516	989	809	989	552	1038	225	

ruk.w 15 egz.

.nr 1 - 2 OM

.nr 3-15 Bibl. Tajna

.ppłk mgr Pataj i ppłk dypl. Narojczyk

k. TP nr ks. 0126

ZATWIERDZAM

DOWODCA 20 pz

Załącznik nr 2 do OM ów.127 zajęcie 2 i 3

Działo
...

TABELA OGNIARZY ARTYLERII 20 pz

Sztab 20 pz - BUDY ŁEKAWICKIE /7745/ 6.00 24.3 Mapa 1:25000

Czas i rodzaj ognia	Sygnały	Zadania pododdziałów										Współrzędne, rodzaj i wymiary celów									
		1/7 pa			377 pa 152mmhba 122mm a			2/2 pa		20bhb	5bhb	Moździerze 2/5 pz			Nr celu	Rodzaj celu	x	y	z	Sze- ro- kość	Głę- bo- kość
												pl.82	pl.82	pl.120							
G-58 do G-53 I NO na art.plot npla z tymczas.SO	"DESZCZ"	1003			1002										1003	plut.art.plot	70540	41430		200	200
		270			216										1002	"-"	69740	40430		200	200
G-53 do G-28 Uderzenie lotnic- twa na art.npla																					
G-28 do G-21 II NO na czołowe pkty oporu, bat. art.i moźdz.npla		105	106	112	104	102	111	103	101	1004	120	1006	10	11	10	punkt obser.	72105	42180			
		186	264	264	180	96	162	186	186	186	108	222	114	114	11	"-"	73420	40865			
															101	pl.pkt oporu	72605	42598	150	150	
G-21 do G-13 III NO na pkty oporu w głębi					1005			121							102	gr.wsp.ogn.	72585	42132	150	150	
					432			324							103	pl.pkt oporu	72815	42082	150	150	
															104	pl.dz. "WIDDER"	73424	41948	200	200	
G-13 do G-2 IV NO na czołowe pkty oporu i moźdz. npla		106	106	112	104	102	111	103	101	1004	120	1006	10	11	105	pl.pkt oporu	73996	41608	200	150	
		186	264	264	180	96	162	186	186	186	108	222	114	114	106	gr.wsp.ogn.	74156	41489	225	200	
															111	"-"	72394	42430	150	150	
															112	pl.pkt oporu	73342	41390	225	150	
															120	SD kompanii	72015	41990	100	150	
Zużycie amunicji	szt	1698			984	540	1440		420	444	288	288			1004	pl.moździerzy	71660	41320	150	150	
	jo	1,17			1,2	1,1	1,0		1,1	1,2	0,6	0,6			1006	"-"	73175	40200	200	150	
															1005	pl.dz. "WIDDER"	71630	39345	225	200	
Od G-2 Wsparcie natarcia KZO	Rubież nr 1 "LEW"	105	106		104	102	111	103	101						121	pl.pkt oporu	71810	41692	150	150	
		96	48		24	24	24	24	24						122	"-"	71880	41242	100	150	
	Rubież nr 2 "RYS"/15'							112		113		120			123	"-"	72875	40660	100	150	
								180		180		180			124	"-"	73160	40725	100	150	
	Rubież nr 3 "WILK" /24'							122	121	123		124			113	"-"	73760	40908	200	150	
								288	288	288		288									

U W A G A : W ostatniej NO użyto do 10 % pocisków dymnych dla 122 mm hb i 82 mm moździerzy.

A K A D E M I A S Z T A B U G E N E R A L N E G O

im. gen. broni K. Świerczewskiego

ODDZIAŁ WOJSK RAKIETOWYCH I ARTYLERII
KATEDRA TAKTYKI WOJSK RAKIETOWYCH I ARTYLERII

ZATWIERDZAM
SZEF KATEDRY WRiArt

płk prof. J. STACHOWSKI

Egz. nr 1

Tylko dla wykładowców
I K.Ląd. grupa WR i A

ppłk dypl. P. JURKO

Ćwiczenie główne nr 127

OPRACOWANIE METODYCZNE

ze służby uzbrojenia na temat 236/I K.WLąd.

grupa WRiA

do zajęcia nr 4

Warszawa-Rembertów

Maj

1968 r.

I. Temat: Planowanie zaopatrzenia pułku w sprzęt i amunicję.

II. C e l: Zapoznać słuchaczy z opracowywaniem danych do propozycji dla szefa sztabu, szefa artylerii pułkowej, dcy plutonu ZSU-23-4 i kwatermistrza pułku.

III. Czas : 3 godziny szkoleniowe.

IV. Zagadnienia do przerobienia i podział czasu:

1. Sprawdzenie przygotowania się słuchaczy do zajęć...10'
2. Omówienie opracowanych danych do propozycji szefa sztabu, szefa artylerii pułkowej, dcy plutonu ZSU-23-4 i kwatermistrza pułku .....115'
3. Omówienie zajęcia ..... 10'

Razem 135'

V. Metoda: Zajęcie grupowe na sali.

VI. Wskazówki organizacyjno metodyczne:

Słuchacze przygotowują się do zajęć w oparciu o założenie, które należy wydać im na 2-3 dni przed planowanymi zajęciami.

W oparciu o założenie słuchacze opracują dane i w roli szefa uzbrojenia zreferują na zajęciach.

VII. Przebieg zajęcia:

Przebieg zajęcia:

Zag. nr 1: Sprawdzenie przygotowania się słuchaczy do zajęć ..... 10'

Teoretyczne przygotowanie się słuchaczy do zajęć sprawdzić pytaniami kontrolnymi.

Proponowane pytania kontrolne:

1. Wymienić zagadnienia ujęte w danych opracowywanych przez szefa uzbrojenia dla szefa sztabu, szefa artylerii pułkowej, dcy plutonu ZSU-23-4 oraz kwatermistrza pułku.

Odpowiedź: - patrz skrypt wykładu nr 07865 str.23.

2. Wymienić rodzaje napraw uszkodzonego sprzętu uzbrojenia.

Odpowiedź: - rozróżniamy naprawy:

- bieżącą

- średnią
- główną.

Zag. nr 2. Omówienie opracowanych przez szefa uzbrojenia danych 1.15

Stan materiałowo-technicznego zaopatrzenia 20 pz na 12.00 23.3.

1. Zaopatrzenie pododdziałów pułku w sprzęt uzbrojenia.

- a. Stan uzbrojenia w pododdziałach pułku wynosi 100 % stanu etatowego.
- b. W PSB1A posiadam 3% stanu etatowego broni strzeleckiej jako zapas.
- c. Stan techniczny sprzętu uzbrojenia w pododdziałach i na składzie - dobry.
- d. Ze względu na rozwijającą się sytuację uważam za celowe w pierwszej fazie walki - uszkodzoną broń strzelecką wymieniać na technicznie sprawną, wziętą z PSB1A. Naprawę jej organizować i przeprowadzać wtedy, gdy będą odpowiednie ku temu warunki.

2. Zaopatrzenie pododdziałów pułku w amunicję:

- a. W wojskach i na PSB1A posiadam pełne zapasy ruchome.
- b. W razie niedostarczenia mnie amunicji na pokrycie przewidzianego zurzycia w dniu dzisiejszym - pododdziały pułku wejdą do walki z niepełnymi zapasami - 1,5 jo - 0,4 jo = 1,1 jo.
Pozostałymi zapasami mogą zabezpieczyć połowę następnego dnia walki.
- c. Posiadane pełne zapasy pozostałych rodzaj amunicji zapewnią mnie pokrycie zużycia w 80 % następnego dnia walki.

Wniosek:

- 1. Koniecznym jest dowiezienie amunicji przez dywizję do 16.00 24.3, lub też wyprowadzenie /w razie niedowiezienia przez dywizję/ ścisłego reżimu ognia przez pododdziały pułku.

2. Posiadany sprzęt uzbrojenia w pododdziałach oraz zapas 3 % broni strzeleckiej w PSB 1 A, gwarantuje mnie całkowite zabezpieczenie działań wojsk w dniu 24.3.

Rozmieszczenie i przesuwanie pododdziałów tyłowych służby uzbrojenia.

1. Dotychczasowe rozmieszczenie:

- PSB 1 A - w szyku kolumnowym w kolumnie tyłowej pułku - w m. CHODÓW /8784/;
- Pluton naprawy uzbrojenia pułku - w szyku kolumnowym w kolumnie tyłowej za PSB 1 A.

2. Rozmieszczenie PSB 1 A i pl nu w okresie wejścia do walki 20 pz:

- PSB 1 A - skrzyżowanie dróg w lesie /7848/;
- pl. n u - laszek /7745/.

3. Rozmieszczenie PSB 1 A i pl n u w okresie walki:

- PSB 1 A - laszek /6941/;
- pl nu - laszek /6839/.

Wnioski:

1. W okresie wejścia do walki wojsk 20 pz PSB 1 A oraz pl nu wprowadzić do rejonów wskazanych wyżej.
2. W okresie walki, ze względu na płytkie zadania pułku, przesunąć PSB 1 A oraz pl n u jeden raz t.zn. po wykonaniu zadania dalszego pułku w rejonu wskazane wyżej.

Sposób dalszego zaopatrywania wojsk w amunicję

a/ Zaopatrywanie pododdziałów pułku w amunicję do rozpoczęcia operacji

Lp.	Wyszczególnienie	Am. strzel. do br. pokł.		Am. strzelec-ka		82 mm moźdz.		120 mm moźdz.		Am. art. do: 73 mm granatn.		85 mm arm.		Wyrzutni PFK		122 mm hb wz. 38		Razem ton	Am. plot.		Am. czołgowa		Ogółem ton
		jo	ton	jo	ton	jo	ton	jo	ton	jo	ton	jo	ton	jo	ton	jo	ton		jo	ton	jo	ton	
1	Stan w pododdz. 20 pz na 12.00 23.3	1,0	-	0,5	-	0,5	-	0,5	-	0,5	-	0,5	-	1,5	-	0,5	-	-	1,0	-	1,0	-	-
2	Zużycie amunicji w dniu 23.3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,4	10,8	-	-	10,8
3	Dowóz na SO art. do 4.00 24.3	-	-	-	-	0,7	7,3	0,7	11,3	-	-	-	-	-	-	1,2	19,9	38,5	-	-	-	-	38,5
	Należy dowieźć do 4.00 24.3	-	-	-	-	0,7	7,3	0,7	11,3	-	-	-	-	-	-	1,2	19,9	38,5	0,4	10,8	-	-	49,3

b/ Zaopatrywanie pododdziałów pułku w amunicję w dniu 24.3

1	Stan na 4.00 24.3	1,0	-	0,5	-	1,3	-	1,3	-	0,5	-	0,5	-	1,5	-	1,7	-	-	1,0	-	1,0	-	-
2	Zużycie w dniu 24.3	0,7	13,9	0,7	20,7	1,0	10,4	1,0	16,2	1,0	4,4	1,0	7,8	2,0	5,2	2,0	33,2	77,2	2,0	54,2	1,3	78,3	244,3
3	Pod koniec dnia walki wyjść z 80 % zap.	1,04	-	0,64	-	0,64	-	0,64	-	0,64	-	0,64	-	1,6	-	0,64	-	-	1,2	-	1,2	-	-
	Dowieźć w ciągu dnia 24.3 do wojsk	0,74	14,7	0,84	24,8	0,34	3,5	0,34	5,5	1,14	5,0	1,14	8,7	2,1	5,3	0,94	15,6	43,8	2,2	59,6	1,5	90,3	233,2

c/ Zaopatrywanie PSBiA z dywizji w okresie walki

1	Stan na 4.00 24.3	0,3	-	0,3	-	0,3	-	0,3	-	0,3	-	0,3	-	0,5	-	0,3	-	-	0,5	-	0,5	-	-
2	Wyjść pod koniec 24.3 z 80 % zapas.	0,24	-	0,24	-	0,24	-	0,24	-	0,24	-	0,24	-	0,4	-	0,24	-	-	0,4	-	0,4	-	-
	Należy dowieźć z PSBiA w dn. 24.3 do wojsk	0,06	1,2	0,06	1,8	0,06	0,6	0,06	1,0	0,06	0,3	0,06	0,3	0,1	0,3	0,06	1,0	3,5	0,1	2,7	0,1	6,0	15,2

d/ Należy dowieźć z dywizji do pułku

1	Należy dowieźć z dyw. do 4.00 24.3	-	-	-	-	0,7	7,3	0,7	11,3	-	-	-	-	-	-	1,2	19,9	38,5	0,4	10,8	-	-	49,3
2	Należy dowieźć z dyw. do pułku w dn. 24.3	0,68	13,5	0,78	23,0	0,28	2,9	0,28	4,5	1,08	4,8	1,08	8,4	2,0	5,2	0,88	14,6	40,4	2,1	56,9	1,4	84,3	218,1
3	Należy dowieźć razem do pułku z dywizji	0,68	13,5	0,78	23,0	0,98	10,2	0,98	15,8	1,08	4,8	1,08	8,4	2,0	5,2	2,08	34,5	78,9	2,5	67,7	1,4	84,3	267,4
	1 jo w tonach	-	19,9	-	29,5	-	10,4	-	16,2	-	4,4	-	7,8	-	2,6	-	16,6	58,0	-	27,1	-	60,2	194,7

e. Propozycje dowozu amunicji.

- w okresie do wejścia pułku do walki:

- na 30 artylerii transportem armii i dywizji - 38,5 tony

- na pokrycie zużycia w dniu 23.3. transportem
pułku - 10,8 tony

Razem 49,3 ton
=====

O ile zaangażujemy do rozwiezienia amunicji na 30 art -
transport pułkowy, to należało by wykorzystać połowę plu-
tonu dowozu amunicji, który mógł by za jednym obrotem
dowieźć wymienioną amunicję.

- w okresie walki w dniu 24.3.

Mamy do dowiedzenia do końca dnia walki - 233 tony

- na pokrycie zużycia i odtworzenia 80 %
zapasów ruchomych pod koniec dnia.

Możliwości transportu pułkowego - 86 tony
=====

Chcąc w/w ilości amunicji dostarczyć pododdziałom
należy nam obrócić posiadanym transportem trzykrotnie.

Dlatego proponuję:

- prosić szefa uzbrojenia dywizji ażeby pierwszy dowóz
amunicji dywizją przeprowadziła nie do PSB i A a bez-
pośrednio do wojsk;
- pozostałe ilości amunicji dowieźć, pod koniec dnia walki
transportem pułku.

OPRACOWAŁ:

Adiunkt Katedry Taktyki

WR 1 A

ppłk dypl. P. JURKO

Wydrukowano w 2 egz.

Egz. nr 1 - 2 Biblioteka Szkol.
ASG.

Wyk.: ppłk JURKO

Druk.: JK i I.D. dnia 21.05.68r.

Nr ks.: 0132

A K A D E M I A   S Z T A B U   G E N E R A L N E G O

im. gen. broni K. Świerczewskiego

O D D Z I A Ł   W O J S K   R A K I E T O W Y C H   I   A R T Y L E R I I
K A T E D R A   T A K T Y K I   W O J S K   R A K I E T O W Y C H   I   A R T Y L E R I I

~~_____~~
Egz. nr .....¹

ZATWIERDZAM
SZEF KATEDRY TAKTYKI
WR i Art.

płk prof. J. STACHOWSKI

dnia ..... maja 1968r.

Tylko dla wykładowców
i słuchaczy I K. W. Łąd.
grupa WR i A.

ĆWICZENIE GŁÓWNE Nr 127

Założenie

ze służby uzbrojenia na temat 236/I KWL gr WRiA
do zajęcia nr 4

I

Sytuacja ogólna i szczegółowa - jak założenie główne z TWR1A
Mapy - jak z TWR1A

II

Sytuacja materiałowa 20 pz na godz. 12.00 23.3.

1. Rozmieszczenie pododdziałów i urządzeń tyłowych służby uzbrojenia:
  - PSB i A - w szyku kolumnowym w kolumnie tyłowej pułku - w m. CHODÓW /8784/;
  - Pluton naprawy uzbrojenia pułku - w szyku kolumnowym w kolumnie tyłowej za PSBiA.
2. Stan sprzętu uzbrojenia:
  - w pododdziałach pułku - 100 % stanu etatowego;
  - w składzie 3% zapasu broni strzeleckiej.Sprzęt uzbrojenia w pododdziałach i PSBiA technicznie sprawny.
3. Stan osobowy pułku i pododdziałów tyłowych zgodny z etatem.
4. Stan amunicji - w wojskach i PSBiA - pełne zapasy ruchome.
5. Rozmieszczenie sekcji uzbrojenia - w kolumnie tyłowej KSD pułku.

III

Szef uzbrojenia otrzymał następujące dane od zcy dcy pułku do spraw technicznych i kwatermistrza 20 pz:

1. Rozmieszczenie PSBiA i pl.n u w chwili wejścia do walki wojsk pułku - ustalą słuchacze i podadzą w zalecanej pracy.
2. Rozmieszczenie i przesuwanie PSBiA oraz pl. n u pułku w trakcie walki - zaplanują i podadzą w zalecanej pracy słuchacze.
3. Limit zużycia amunicji dla 20 pz na dzień 24.3:
  - amunicji strzeleckiej - 0,7 jo;
  - amunicji strzeleckiej do broni pokład. - 0,7 jo;
  - amunicji art. naz.:
    - do 82 i 120 mm moździerzy - 1,0 jo;
    - do 85 mm arm. i SPG-9 - 1,0 jo;
    - do wyrzutni PPK - 2,0 jo;

- do 122 mm hb wz 38 - 2,0 jo;
- amunicji plot - 2,0 jo;
- amunicji czołgowej - 1,3 jo.
4. Z wyżej wymienionych zapasów złożyć na SO artylerii:
- 82 i 120 mm nb moździerzowych - 0,7 jo;
  - 122 mm nb do hb wz 38 - 1,2 jo.
5. Limit zużycia amunicji do końca dnia 23.3.:
- amunicji przeciwlotniczej - 0,4 jo.
6. Do godz. 4.00 24.3 - transportem armii i dywizji zostaną dowieszone w rejon GAJÓWKA HUTA /7848/ następujące ilości amunicji:
- a/ dla artylerii organicznej pułku:
- 82 i 120 mm nb moździerzowych - 0,7 jo;
  - 122 mm nb do hb wz 38 - 1,2 jo -
    - w tym 0,2 jo poc. dymnych.
- b/ dla artylerii wzmocnienia:
- 122 mm nb do hb wz 38 dla 1/7 pa - 1,1 jo -
    - w tym 0,2 jo poc. dymnych;
  - 122 mm nb do hb wz 38 dla 2/2 pa - 1,9 jo -
    - w tym 0,2 jo poc. dymnych;
  - 122 mm nb arm dla 3/7 pa - 1,1 jo;
  - 152 mm nb ~~hb~~ arm dla 3/7 pa - 1,2 jo.
7. Pod koniec dnia walki 24.3 posiadać:
- w wojskach i składzie 80 % zapasów ruchomych amunicji
8. Amunicję z m. GAJÓWKA HUTA dcy oddziałów artylerii organicznej i wsparcia - pobiorą i dowiozą własnym transportem w rejon SO własnej artylerii.

IV

Dane dodatkowe:

1. Ciężary jednostek ognia - patrz "Dane Taktyczno-Techniczne tyłów taktycznych" nr biblioteki szkoleniowej 011012 blok 101.

Praca do wykonania:

1. Przystudiować skrypt 07865 - uwzględniając poprawki z wykładu.
2. Na podstawie założenia opracować dane, które szef uzbrojenia przekazuje do propozycji szefowi sztabu, dcy pl. ZSU-23-4, szefowi artylerii i kwatermistrzowi pułku oraz być w gotowości do zreferowania ich na zajęciach.

OPRACOWAŁ:

ADIUNKT KATEDRY TWR i A

ppłk dypl. Piotr JURKO

Wydrukowano w 14 egz.

Egz. 1-2 - opracowanie metodyczne

Egz. 3-14 - biblioteka szkoleniowa ASG

Opr.: ppłk Piotr JURKO

Druk.: JK-dn. 20.05.68r.

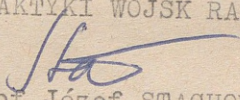
Nrks.: 0130

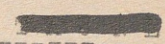
AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO
im.gen.broni K.Swierczewskiego

ODDZIAŁ WOJSK RAKIETOWYCH I ARTYLERII
KATEDRA TAKTYKI

ZATWIERDZAM

NA PRACĘ KATEDRY TAKTYKI WOJSK RAKIETOWYCH I ARTYLERII

płk prof. Józef STACHOWSKI

Egz. Nr. 1.....

Rok szkolny 1967/68
Tylko dla wykładowców

OPRACOWANIE METODYCZNE

ĆWICZENIE KATEDRALNE nr 127

" PLANOWANIE DZIAŁAŃ I DZIAŁANIE ARTYLERII PUŁKU W NATARCIU
W WARUNKACH ZAGROŻENIA JĄDROWEGO "

Zajęcie nr 5

" DOWODZENIE I KIEROWANIE OGNIEM ARTYLERII PUŁKU "

I. TEMAT: Dowodzenie i kierowanie ogniem artylerii pułku.

II. CEL: Nauczyć słuchaczy dowodzenia i kierowania ogniem artylerii pułku podczas:

- wykonywania ogniowego przygotowania natarcia;
- wykonywania ogniowego wsparcia natarcia;
- wprowadzania do walki drugiego rzutu pułku;
- odpierania kontrataku drugiego rzutu npla;

III. CZAS: 6 godzin szkolnych /270 minut/.

IV. METODA: Zajęcia grupowe w terenie.

V. ZAGADNIENIA SZKOLENIOWE I PODZIAŁ CZASU:

1. Sprawdzenie przygotowania się słuchaczy do zajęć . . . . . 10'
2. Kierowanie ogniem podczas ogniowego przygotowania i wsparcia natarcia . . . . . 120'
3. Dowodzenie i kierowanie ogniem podczas wprowadzania do walki drugiego rzutu pułku . . . . . 80'
4. Dowodzenie i kierowanie ogniem podczas odparcia kontrataku . . 50'
5. Omówienie zajęć . . . . . 10'

VI. WSKAZÓWKI ORGANIZACYJNO-METODYCZNE

1. Na 2-3 dni przed zajęciami słuchacze pobierają założenia do zajęcia nr 5 i wykonują nakazane prace.
2. W czasie zajęcia wyznaczyć słuchaczy w roli dowódcy /oficerów sztabu/ pułku artylerii, szefa artylerii i dowódców dyonów do rozwiązywania określonych zagadnień.
3. Kryptonimy - 1/7 pa - " SAN "; 3/7 pa - " WISŁA ".

VII. PRZEBIEG ZAJĘCIA

1. Sprawdzenie przygotowania się słuchaczy do zajęć . . . . . 10'
  - Sprawdzić mapy kierowania ogniem, tabele ognia.
  - Sprawdzić wykonanie prac poleconych w założeniu.
2. Kierowanie ogniem podczas ogniowego przygotowania i wsparcia natarcia . . . . . 120'

Punkt pracy Nr 1 - pkt tryg. 167,8 /7442/

Uwaga metodyczna:

- Dać 10' czasu na indywidualną orientację topograficzną i taktyczną a następnie wyznaczyć 1-2 słuchaczy do przeprowadzenia orientacji dla całej grupy;
- Zwrócić uwagę na znajomość położenia ogni na przednim skraju i aktualnej sytuacji taktycznej na godzinę 5.00 24.3.;
- W roli dcy 7 pa wskazać zadania ogniowe w terenie i wydać zarządzenie do uaktualnienia planu ognia.

Proponowane rozwiązanie:

1. Wnioski z zamiaru dcy 20 pz

- siłami 3/5 pz, odwodem ppanc 20 pz wspólnie z odwodem 7.DZ załamać natarcie czołgów npla
- kcz 2/5 pz uderzyć w skrzydło bcz npla na kierunku POGORZEL.

2. Wnioski z oceny położenia artylerii 20 pz

- 7 pa posiada nieznaczne straty. Dca artylerii dywizji nakazał utrzymać artylerię na zajmowanych stanowiskach ogniowych w gotowości do zwalczania czołgów ogniem na wprost
- Dotychczasowe zużycie amunicji pokryć z zapasów ruchomych
- 5 bateria zniszczona została napalmem
- w związku z użyciem kcz 2/5 pz do uderzenia w skrzydło atakujących czołgów npla przegrupować 20 bhb w rejon 200 m ^{plm}.PIASKI do wykonania ognia na wprost rezygnując z ognia tej baterii do celów położonych w głębi.

3. Wnioski z oceny npla

- Natarcie npla zostało załamane - położenie jak mapa.
- Npl poniósł straty wynoszące ok. 30 %
- w czasie OPN wykonanego przez npla wykryto baterie artylerii w rejonach: STAROGRÓD, GŁUPIANKA, GRZEBOWILK
- Npl dokonuje przegrupowania środków ppanc /działa Widder i PPK/ z rejonu KOŚMINY w kier. ZALESIE i z rej. STAROGRÓD w kier. BESTWINY

4. Uaktualnienie planu ogniowego przygotowania natarcia

- cel 1006 - pluton moździerzy - wykonawca pluton 120 mm moździerzy 2/5 pz / za 5 bhb/
- odc. 113 - plutonowy pkt oporu - wykonawca 7 b 3/7 pa / za 20 bhb/
- odc. 134 - plutonowy pkt oporu na prawym skrzydle natarcia 20 pz - wykonawca pluton 82 mm moździerzy 2/5 pz /ogień do odc. 134 w celu zabezpieczenia prawego skrzydła pułku/ odc. 134 x = 74250; y = 41210; 200 x 150;
- odc. 120 - SD kompanii obezwładnia 8b 3/7 pa w okresie OWN /za 5 bhb/

Czas operacyjny

6.32 24.3 - sygnał do rozpoczęcia OPN /godzina "G" 7.30 /.

6.37 24.3 - Po wykonaniu 5 minutowej nawały ogniowej na artylerię plot npla z tymczasowych stanowisk ogniowych dowódca 7 pa podaje sygnał do zmiany ugrupowania bojowego na główne stanowiska ogniowe.

6.57-7.09 - NO na czołowe punkty oporu i moździerze npla

7.09-7.17 - NO na punkty oporu w głębi.

7.17-7.28 - NO na czołowe punkty oporu i moździerze npla.

7,28 - sygnał na wywołanie OWN.

3. Dowodzenie i kierowanie ogniem podczas wprowadzania do walki drugiego rzutu pułku . . . . . 80'

Punkt pracy Nr 2 - kościół SIENNICA.

Uwaga metodyczna:

Pracę na punkcie rozpocząć od orientacji w terenie a następnie podać słuchaczom położenie wojsk własnych i npla na godzinę 8.30.

1. Nieprzyjaciel

- Pododdziały npla wykorzystując przeszkody terenowe i ogień środków ppanc stawiają nacierającym batalionom 20 pz zacięty opór.
- Artyleria i moździerz npla ogniem ześrodkowanym wzbrania podejścia drugiemu rzutowi.
- Rozpoznano drobne pododdziały npla odchodzące na kolejną rubież
- BORKI - LASOMIN
- Stwierdzono strzelającą baterię artylerii z rejonu GŁUPIANKA.
- z rej. BESTWINY w kierunku południowym kolumna dział pancernych.
- Położenie npla na kierunku działania sąsiadów - mapa.

2. Siły własne

20 pz napotykając na silny opór npla batalionami pierwszego rzutu osiągnął rubież - prawoskrzydłowy batalion około 400 m płnc - wsch. STAWY

- lewoskrzydłowy batalion około 300 m płnc BESTWINY napotyka na silny ogień z pktów oporu BESTWINY, MROZIK
- drugorzutowy batalion minął czołem m. SIENNICA
- ze sztabem AD dca 7 pa otrzymał rozkaz obezwładnienia wykrytej baterii artylerii w rej. GŁUPIANKA cel 1001
 $x = 70010; y = 39240;$

Zużycie norma.

Pozostałe wykryte baterie artylerii npla obezwładnia artyleria dywizji. OPpanc pułku przesuwa się za pierwszym rzutem pułku.

W zaistniałej sytuacji dowódca 20 pz zamierza:

Wykorzystując ogień całości artylerii pułku pokonać pierwszorzutowymi batalionami rubież BESTWINY - STAWY stwarzając dogodne warunki wprowadzenia do walki drugiego rzutu pułku z planowanej rubieży BORKI - LASOMIN.

- Szef artylerii pułku w myśl zamiaru dowódcy 20 pz przystąpił do stawiania zadań pododdziałom artylerii.

Uwaga metodyczna:

Po podaniu położenia stron i zamiaru dowódcy 20 pz, pozostawić słuchaczom 10 minut czasu na ocenę położenia i sprecyzowanie zadań dla wykonawców.

Proponowane rozwiązanie:

1. Wnioski z zamiaru dowódcy 20 pz

- umożliwić pierwszorzutowym batalionom pokonanie oporu npla na rubieży STAWY - BESTWINY
- stworzyć dogodne warunki wprowadzenia do walki drugiego rzutu pułku.

2. Wnioski z położenia artylerii 20 pz

- pułk posiada obecnie następującą ilość artylerii:
  - 7 pa /bez 2/7 pa/ - 36 dział
  - 20 bhb - 6 dział
  - 2/2 pa - 18 dział / na rubieży STAWY
  - BESTWINY zaplanowano dywizjonowi odc. 121, 122, 123/
  - moździerze pierwszorzutowych batalionów wykonują zadania ogniowe zgodnie z decyzjami dowódców batalionów.

3. Wnioski z oceny npla

- w pierwszej kolejności obezwładnić punkty oporu uniemożliwiające planowanie rubieży STAWY - BESTWINY przez pierwszorzutowe bataliony - odc. 121, 122, 123 i 124 /150 x 150 / oraz baterię artylerii w rejonie GŁUPIANKA
- w drugiej kolejności obezwładnić punkty oporu na rubieży BORKI - LASOMIN stwarzając dogodne warunki wprowadzenia do walki drugiego rzutu pułku.

4. Proponowana treść decyzji szefa art. 20 pz

- natychmiast postawić zadanie do obezwładnienia punktów oporu;
- odc. 121, 122, 123 - wykonawca 2/2 pa /wszystkie odcinki są ogniami planowymi 2/2 pa/;
- odc. 124 /zaplanowany dla 5 bhb/ - wykonawca 20 bhb - $x = 73160$; $y = 40725$; 100×150 ;
- bat artylerii - $x = 70010$; $y = 39240$; - wykonawca 3/7 pa
- polecić sztabowi 1/7 pa przygotować ogień do obsadzonych przez npla punktów oporu na rubieży BORKI - LASOMIN
  - odc. 131 $x = 70990$ $y = 40530$
  - odc. 132 $x = 71605$ $y = 40050$
  - odc. 133 $x = 72005$ $y = 39710$

Uwaga metodyczna:

- Do odc. 121, 122, 123 ogień był przygotowany a więc w roli dowódcy 2/2 pa nakazać wykonanie ognia.

- Do odc. 124 nakazać obliczyć zużycie amunicji przez 20 bhb a do baterii 1001 zużycie amunicji dla 3/7 pa

- zapytać o położenie OPpanc pułku.

Rozwiązanie:

- Dowódca 2/2 pa " czwarta odcinek 122
  - piąta odcinek 121
  - szósta odcinek 123ładować ", następnie po zameldowaniu przez dców baterii o gotowości - " Ognia ".
- Odc. 124 o wymiarach 100 x 150 = 1,5 ha
Zużycie amunicji 225 - należy przyjąć 216 / 216 : 18 = 12 poc. na działo i celownik/
- bateria 1001 o wymiarach 300 x 100 = 3 ha średnie zużycie na ha 110 poc / sprzęt 152 i 122/
3 x 110 = 330 poc.
330 : 54 = 6 poc na działo i celownik.

4. Dowodzenie i kierowanie ogniem podczas odparcia kontrataku . . . . . 50'

Sytuacja wprowadzająca:

Czas operacyjny 11.00 24.3.

Punkt pracy: SD 20 pz - pkt tryg. 132,6 /7139/.

Szef artylerii ustalił wspólnie z dowódcą 7 pa kolejność pracy w zakresie organizacji działania artylerii w odparciu kontrataku. 1/7 pa w marszu do rejonu nowych stanowisk ogniowych.

Uwaga metodyczna:

Pracę na punkcie rozpocząć od orientacji w terenie a następnie podać położenie wojsk własnych i npla na godz. 11.00.

1. Nieprzyjacieli:

- Pododdziały npla stawiając opór równocześnie wycofują swoje wojska na rz. ŚWIDER;
  - Rozpoznanie lotnicze stwierdziło kolumny czołgów npla po marszrutach:
    - NOWY STAROGRÓD /6641/, DŁUŻEW /6941/; WOLA DŁUŻEWSKA - DŁUŻEW w sile około batalionu czołgów;
    - TERESIN /7535/, BORÓWEK /7438/ TERESIN , GRZEBOWILK /7637/ na kierunku działania 7 pcz również w sile około batalionu czołgów;
- Prawdopodobny zamiar npla - związać walką nasze wojska /7 pcz i 20 pz/.

W celu umożliwienia wyjścia pododdziałom BZ na rz. ŚWIDER.

W chwili rozpoznania bataliony czołgów npla znajdowały się około 10 km od pierwszorzutowych batalionów 7 pcz i 20 pz.

Podejście kolumn npla na rubież DEUŻEW - GLUPIANKA za około 30-40 minut, tj, o 11.30 - 11.40.

- w rejonie pód KOBUSÓWKA wykryto pl.moźdz. x = 69350
y = 37820

2. Wojska własne

20 pz po wprowadzeniu swego drugiego rzutu napotykając na opór przeciwnika a szczególnie jego środków ppanc osiągnął rubież ŁYSA GÓRA /7138/, GLUPIANKA, STAWY 3/20 pz napotyka na silny opór z pktu oporu płnc-zach. KRESY /6938/ i ogień na wprost z rejonu płnc-wsch. KRESY. 2/20 pz opanował rubież wzdłuż STAWY, dalsze wykonywanie zadania utrudnia silny ogień środków ppanc npla z rejonów

- płnc. DEUŻEW i pód skraj stawów, 1/20 pz w drugim rzucie pułku
- 1/7 pa za około 15 minut osiągnie gotowość w nowym rejonie stanowisk ogniowych
- OPpanc 20 pz na rozkaz dcy pułku rozwinął się na rubieży zachodniego brzegu stawów
- Położenie sąsiadów - mapa.

3. Wiadomości dodatkowe

Po zameldowaniu położenia pododdziałów 20 pz dowódca 7 DZ rozkazał wykonywać postawione zadanie

- rozbić podchodzące odwody npla i dążyć do uchwycenia rubieży za rzeką ŚWIDER

Szefowi artylerii 20 pz wiadomo, że artyleria 7 DZ przystąpiła do obbzwładniania artylerii oraz jest w gotowości do oddziaływania na korzyść 20 pz jednym dyonem.

W zaistniałej sytuacji dca 20 pz zamierza:

- siłami 2 i 3/20 pz odeprzeć kontratak z miejsca z rubieży obecnego położenia Szef artylerii przystąpił do wydania zarządzeń podległym pododdziałom artylerii.

Uwaga metodyczna:

Po podaniu położenia stron pozostawić słuchaczom 10 minut czasu na sprecyzowanie zadań dla wykonawców.

Proponowane rozwiązanie

1. Wnioski z oceny położenia artylerii 20 pz

- pułk dysponuje:

dywizjon 1/7 pa . . . . . 18 dział / za 15' /
- " - 3/7 pa . . . . . 18 dział
bateria 20 pz . . . . . 6 dział

w wykonaniu zadań odparcia kontrataku należy brać pod uwagę moździerze batalionów pierwszego rzutu pułku.

2. Wnioski z oceny nieprzyjaciela

- W pierwszej kolejności obezwładnić środki ppanc npla:

cel 134 / 150 x 200/ - ponad 6 km

cel 135 / 150 x 200/

cel 136 / 150 x 200/

pkt oporu cel 137/150 x 200/

plut: moździerzy cel 1007

- następnie obezwładnić podchodzące czołgi npla wykonując ogień nieplanowe w czasie rozwijania się na podstawach do kontrataku.

3. Proponowana treść decyzji szefa artylerii

a/ natychmiast postawić zadania do wykonania ognia:

cel 134 - wykonawca 3/7 pa

cel 135 - - " - 20 bhb

cel 136 - - " - 3/7 pa

cel 137 - - " - moździerze 3/20 pz

cel 1007 - - " - 3/7 pa

- OPpanc pułku w rubieży rozwinięcia zwalczać pojedyncze cele i być w gotowości do odparcia czołgów npla na kierunku DŁUŻEW-GLUPIANKA

- 20 bhb po wykonaniu postawionego zadania być w gotowości do odparcia czołgów npla ogniem na wprost.

"SAN" - /1,7 pa/ Uwaga ! Przygotować się do odparcia podchodzących czołgów npla na kierunku: NOWY STAROGRÓD - DŁUŻEW. Rozwinąć PO w rejonie pkt tryg. 132,6 /7139/. Posiadanyimi środkami rozpoznania rozpoznawać npla na kierunku: NOWY STAROGRÓD DŁUŻEW i WÓLKA DŁUŻEW-SKA - DŁUŻEW

- Kierunek zasadniczy: 30-00.

4. Planowanie zadań ogniowych na okres odparcia kontrataku:

- 3/7 pa po wykonaniu zadań pierwszej kolejności /cele 134, 136 i 1007/ przygotować OZ "DĄB" - 900 m na rubieży GLUPIANKA - STAWY

- 1/7 pa ogniem z obserwacji wzbraniać podejście npla na kierunkach:

- DŁUŻEW - GLUPIANKA

- MAJDAN - DŁUŻEW

- 20 bhb - ogniem na wprost wzbraniać podejścia npla na kierunku: DŁUŻEW LASOMIN

- moździerze 3/20 pz:

- przygotować OZ "OLCHA" - 450 m na rubieży 300 m pld PAWŁOCKIE POLA /7038/.

Postawienie zadań wykonawcom w formie zarządzeń bojowych lub komend w sieci dowódcy 7 pa / dla 1 i 3/7 pa/ oraz w sieci szefa artylerii 20 pz / dla OPpanc, 20 bhb i moździerzy 3/20 pz/.

Sytuacja:

Czas operacyjny 13.00

Pododdziały BZ wycofują się pośpiesznie za rz. ŚWIDER.

Natarcie czołgów zostało zatrzymane, npl ponosząc straty około 25-30 % zaniechał dalszego natarcia.

Rozpoznanie lotnicze podało, że npl przygotowuje pośpiesznie kolejną rubież obrony na rz. ŚWIDER.

W tej sytuacji szef artylerii 20 pz podporządkował 1/7 pa 3/20 pz oraz nakazał rozpocząć przesunięcie 3/7 pa kolejno bateriami.

20 bhb pozostawił w dyspozycji dowódcy 2/20 pz.

OPpanc przesuwac się za 3/20 pz w gotowości do ^{zwalczenia} czołgów npla.

5. Omówienie zajęć . . . . . 10'

- a/ Podać temat i cel zajęcia oraz stopień jego osiągnięcia.
- b/ Ocenić przygotowanie słuchacz-y do zajęć i ich pracę w czasie zajęcia.
- c/ Podkreślić konieczność szybkiego reagowania w czasie działań bojowych w natarciu pz.

OPRACOWAŁ
ADIUNKT KATEDRY TAKTYKI WRIArt.

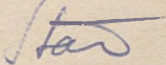
Narajczyk
ppłk dypl. J. NAROJCZYK

Wydrukowano w 2 egz.
Egz. Nr 1 i 2 oprac.metod.
Wyk.: ppłk NAROJCZYK
Druk: I.D-dn.14.06.1968 r.
Nr ks. 0155.

ODDZIAŁ WOJSK RAKIETOWYCH I ARTYLERII
KATEDRA TAKTYKI

"ZATWIERDZAM"

SZEF KATEDRY TAKTYKI WOJSK RAKIETOWYCH I ARTYLERII

płk prof. Józef STACHOWSKI

Egz.Nr. 1000

Dla wykładowców i słuchaczy

Założenie do
ĆWICZENIA KATEDRALNEGO nr 127

" Planowanie działań i działanie artylerii pułku w natarciu
w warunkach zagrożenia jądrowego ".

Zajęcie nr 5

Dowodzenie i kierowanie ogniem.

I.

1. O 5.00 24.3 Nieprzyjaciel po 10 minutowym ogniowym przygotowaniu przeszedł do działań zaczepnych na kierunkach GRZEBOWILK /7637/, ŁĘKAWICA /7644/ i BUDY WIELGOLESKIE /6747/, ŁĘKAWICA.

Do 6.00 natarcie czołgów npla zostało załamane wspólnym wysiłkiem 5 pz, odwodu ppanc 7 DZ i odwodem ppanc 20 pz na rubieży: GÓRY ŁAŃCUCHOWE /7840 i 41/, zach. skraj JULIANÓW /7841/, zach. skraj STEFANÓWKA /7742/, 300 m zach WOJCIECHÓWKA /7542/, pojedyncze zabudowania /754ld/. Stwierdzono wycofywanie się npla w kierunku pld zach, 2 pz opanował sytuację i stawia skuteczny opór batalionowi czołgów npla na rubieży: cota 141,3 /7045c/, ŻAKÓW /7145/, NOWODZIELNIK /7147/. Jednocześnie stwierdzono przegrupowanie środków ppanc /działa WIDBIER i wyrzutnie PPK/ z rejonu KOŚMINY /7238/ w rejon ZALESIE /7339/ oraz z rejonu STAROGRÓD /6644/ w rejon BESTWINY /7141/.

Artyleria npla prowadzi ogień z rejonów: pld GRZEBOWILK /7637/, STAROGRÓD i GŁUPIANKA /7038/.

Lotnictwo npla bombardowało odwody 5 pz w rejonie TYBORÓW /8145/, odwody 2 pz w rejonie SKUPIE oraz artylerię 7 DZ w rejonie pln wsch SIENNICA.

2. Artyleria 20 pz /bez 20 bhb/ na rozkaz dcy artylerii 7 DZ brała udział w wykonaniu ognia zmasowanego na rejon TEKLIN. Zużycie amunicji po 0,2 jo dywizjonowych.

W wyniku bombardowania lotniczego 2 i 7 bateria 7 pa poniosła nieznaczne straty w stanie osobowym. Dca artylerii dywizji polecił utrzymać artylerię na zajmowanych stanowiskach ogniowym w gotowości do zwalczania czołgów ogniem na wprost. 2/2 pa zużył w dotychczasowych walkach 0,4 jo. Jego 6 bateria ma jedno działo uszkodzone.

5 bbb została zniszczona napalmem przez lotnictwo npla. Odwód przeciwpancerny pułku walczył z czołgami npla z rubieży rozwinięcia: pld zach cypel lasu /7542d/, SIENNICA. Bateria posiada jedną armatę zniszczoną. Odwód ppanc 5 pz walczy z czołgami npla na rubieży: STEFANÓWKA /7742/, WOJCIECHÓWKA /7542/.

Odwód ppanc 7 DZ załamał natarcie czołgów npla z rubieży rozwinięcia wzg. 174,8 /7841/, STEFANÓWKA.

Kompania czołgów 2/5 pz w rejonie zach części SIENNICA w gotowości do uderzenia w skrzydło bez npla w kierunku na POGORZEL.

3. Dca artylerii dywizji polecił do 6.00 osiągnąć gotowość do wykonania ogniowego przygotowania natarcia, uwzględniając konieczność osłony prawego skrzydła pułku w trakcie walki z batalionami pierwszego rzutu npla, z uwagi na zaistniałą sytuację. Godzina 7.30.

III.

Praca do wykonania:

1. Nanieść sytuację podaną w założeniu na mapę.
2. W oparciu o założenie poprawić system ognia artylerii pułku oraz uaktualnić zadania ogniowe.
3. Być w gotowości do postawienia zadań ogniowych w terenie oraz dowodzenia i kierowania ogniem artylerii w walce.

OPRACOWAŁ

płk dypl. mgr. St. PATAJ

Wydrukowano w 13 egz.
Egz. Nr 1-2 do OM
Egz. Nr 3-13 bibl. Tajna
Wyk.: płk PATAJ
Druk: I.D-dn.8.06.1968 r.
Nr ks. 0149.

2 копия